

UCHWAŁA NR

RADY MIASTA WŁOCŁAWEK

z dnia

w sprawie przyjęcia Sprawozdania za okres 2016 – 2017 r. z realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Włocławek na lata 2016- 2020”.

Na podstawie art. 16b, art. 17 ust.1 pkt. 1 i art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, poz. 1985, z 2018 r. poz. 650, poz. 700) i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349 i poz. 1432) oraz art. 12 pkt 11 w związku z art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 995. poz. 1000, poz. 1349 i poz. 1432) oraz Uchwały Nr XXI/77/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Włocławek na lata 2016 - 2020),

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Sprawozdanie za okres 2016 - 2017 r. z realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Włocławek na lata 2016- 2020” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Włocławek.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Miasta**

Rafał Sobolewski

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO

[Signature]
dr Barbara Janorowska

30.07.2018r.

[Signature]
GŁÓWNY SPECJALISTA

Joanna Kowalewska

30.07.2018r.
GŁÓWNY SPECJALISTA

[Signature]

[Signature]
RADCA PRAWNY
mgr Anna Kowalewska

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.), art. 12, pkt. 11 w związku z art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 995 ze zm.), oraz art. 16b, art. 17 ust. 1 pkt. 1 i art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.) gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych. Uchwałą Nr XXI/77/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Włocławek na lata 2016 – 2020 dokument ten został przyjęty. Zgodnie z zapisami zawartymi w załączniku do tej uchwały Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku zobowiązany jest przedkładać Radzie Miasta sprawozdanie z realizacji strategii.

Przyjęcie uchwały jest zgodne z przepisami prawa.

PREZYDENT MIASTA

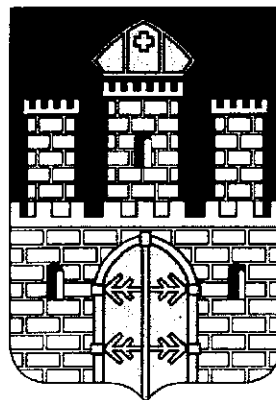
[Signature]
dr Marek Wołkowsk

30.07.2018
GŁÓWNY SPECJALISTA
[Signature]
Hanna Leisler

30.07.2018
14 rest. elyvelone
pydwest
GŁÓWNY SPECJALISTA
[Signature]
Joanna Kowal

ZARZĄDCA PRACOWNI
[Signature]
dr Barbara

**MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE
we Włocławku**

**SPRAWOZDANIE za okres 2016 – 2017 r.
Z REALIZACJI STRATEGII
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH DLA MIASTA WŁOCŁAWEK
na lata 2016 – 2020**

Włocławek, czerwiec 2018 rok

I. Wprowadzenie

Jednym z instrumentów tworzenia spójności społecznej jest powstawanie lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, które jednocześnie są jednym z ważniejszych dokumentów odnoszących się do polityki społecznej. Samorządy lokalne działające w warunkach gospodarki rynkowej, cechującej się dużą dynamiką zmian, muszą posiadać zdolność do wczesnego rozpoznawania zagrożeń, jak i dostrzegania pojawiających się szans. W takich warunkach istotnego znaczenia nabiera zarządzanie strategiczne, które oparte na opracowywaniu, wdrażaniu i kontroli realizacji planów strategicznych, umożliwia dostosowanie funkcjonowania jednostek terytorialnych do zmian zachodzących w otoczeniu.

„Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Włocławek na lata 2016-2020” została przyjęta Uchwałą Nr XXI/77/2016 Rady Miasta Włocławek z dnia 23 czerwca 2016 r. na podstawie zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Realizację Strategii przewidziano na okres 5 lat. Bezpośredni nadzór nad prawidłowym procesem wdrażania Strategii powierzono Prezydentowi Miasta Włocławek, a koordynowanie i monitorowanie Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie we Włocławku. Strategia jest dokumentem opracowanym w celu kształtowania lokalnej polityki społecznej, poprzez wyznaczanie głównych celów i zadań do realizacji, ukierunkowanych na poprawę życia mieszkańców miasta. Dokument ten powstał w oparciu o opracowaną diagnozę problemów społecznych wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.

Głównym celem Strategii jest zintegrowanie systemu wspierania mieszkańców miasta, pozostających w trudnej sytuacji oraz podnoszenie standardów, świadczonych na ich rzecz i dostosowanych do ich potrzeb, usług społecznych. Założenia zawarte w Strategii mają na względzie bezpieczeństwo socjalne osób i rodzin, opiekę nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej, a także aktywizację i integrację społeczności lokalnych. Głównymi adresatami i podmiotami Strategii są mieszkańcy miasta Włocławek.

II. Realizacja strategii w latach 2016 – 2017

Przyjęta przez Radę Miasta Włocławek Strategia stanowi dokument bazowy, w odniesieniu do którego konstruowane były lokalne programy profilaktyczne i naprawcze oraz projekty z zakresu polityki społecznej. Ww. Strategia służy również do stworzenia warunków, sprzyjających kształtowaniu społeczeństwa zintegrowanego. Osiągnięciu powyższych zamierzeń, ujętych w ramach celu strategicznego, miały posłużyć zadania dążące do realizacji poszczególnych celów szczegółowych. W realizację zapisów programowych Strategii wpisuje się szereg programów skierowanych do mieszkańców miasta, a mianowicie corocznie określany „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii”, roczne „Programy Aktywności Lokalnej”, „Program współpracy Gminy Miasta Włocławek z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”, czy programy wieloletnie: „Miejski Program Rozwiązywania Problemu i Łagodzenia Skutków Bezdomności na lata 2016 – 2020”, „Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Włocławek”, „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 - 2020”, „Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego dla Miasta Włocławek i Powiatu Włocławskiego na lata 2016 – 2017”, „Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Gminie Miasto Włocławek na lata 2016 – 2018”, „Program Promocji i Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy”, „Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 – 2020”. Szczegółowe sprawozdania z realizacji tych programów przedkładane są Radzie Miasta Włocławek w formie odrębnych dokumentów. Gmina Miasto Włocławek dysponuje stosunkowo dobrą infrastrukturą jednostek pomocy społecznej. Na terenie miasta Włocławek funkcjonują:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, w którego strukturach działają:
 - Klub Integracji Społecznej oraz filia klubu przy ul. Zakręt 10,
 - 5 placówek wsparcia dziennego z 225 miejscami statutowymi,
 - 2 mieszkania chronione dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych,
- 5 placówek wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe, w tym,
 - Świetlica Trampolina – 30 miejsc,
 - 2 Ogniska Wychowawcze TPD – 70 miejsc,
 - Świetlica Oratorium – 45 miejsc,
 - Świetlica podwórkowa ZHP – 15 miejsc,
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zanurzeniami Psychicznymi posiadający 40 miejsc statutowych, oraz
 - Klub Samopomocowy – 15 miejsc,
- Ośrodek dziennego pobytu z liczbą 40 miejsc statutowych,
- 3 domy pomocy społecznej z liczbą 152 miejsca statutowe, w tym 1 dom pomocy społecznej komercyjny na 30 miejsc prowadzony przez ZLP we Włocławku,
- 2 warsztaty terapii zajęciowej z 75 miejscami, prowadzone przez ZR TPD we Włocławku oraz PZN we Włocławku,
- 6 placówek opiekuńczo – wychowawczych z łączną liczbą 116 miejsc statutowych,
- 1 rodzinny dom dziecka,
- Ogrzewalnia dla osób bezdomnych funkcjonująca w okresie jesienno-zimowym, prowadzona przez Caritas Diecezji Włocławskiej z 15 miejscami,
- Schroniska dla bezdomnych kobiet i mężczyzn prowadzone przez Caritas Diecezji Włocławskiej przeznaczone dla 200 osób bezdomnych funkcjonujące w lokalach przy ul. Karnkowskiego 7 oraz przy ul. Płockiej 2,
- 54 organizacje pozarządowe aktywnie działające w obszarze szeroko rozumianej pomocy społecznej¹,
- Zakład Aktywizacji Zawodowej,
- 8 Klubów Seniora,
- 2 Uniwersytety Trzeciego Wieku.

Realizacja celów przyjętych w ramach Strategii opierała się na założeniu odejścia od modelu pomocy społecznej, w której podstawową funkcją było udzielanie wsparcia finansowego, do modelu nastawionego na wzmocnienie osób i rodzin wymagających wsparcia w rozwiązywaniu problemów. Było to możliwe, między innymi, dzięki rozwojowi różnego rodzaju poradnictwa, w tym prawnego i psychologicznego oraz terapii, a także dzięki wprowadzaniu nowych metod pracy socjalnej. Na sytuację społeczną ludności lokalnej, w głównej mierze, rzutuje poziom bezrobocia, stanowiący przede wszystkim o możliwościach finansowych rodziny. Dlatego tak ważne jest uruchamianie aktywnych form wsparcia w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej osób i rodzin dotkniętych tym zjawiskiem.

Dziś można stwierdzić, że uczestniczymy w przejściu od modelu pomocy społecznej, którego zasadniczą funkcją było udzielanie przede wszystkim wsparcia finansowego, do modelu nastawionego na wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin, zwracających się o pomoc w rozwiązywaniu problemów. Szczególnie istotne jest tu działanie na rzecz zmiany sposobu myślenia obywateli tak, aby odczuwali jako konieczne i oczywiste przyjmowanie odpowiedzialności za siebie i dokonywane przez siebie wybory. Ta nowa polityka społeczna wymaga swoistej edukacji dla osiągnięcia odpowiedniego poziomu aktywnego radzenia sobie z rzeczywistością, umiejętności włączania się w życie społeczne, umiejętności „bycia obywatelem” a nie „klientem”. Możliwe jest to dzięki rozwojowi różnego rodzaju usług dla różnych grup

¹ Dane pochodzą z bazy organizacji pozarządowych zamieszczonej na stronie internetowej WCOPiW.

beneficjentów, poradnictwa prawnego, psychologicznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej. Praca socjalna stanowi istotny element pomocy społecznej w dobie pogłębiającego się deficytu nie tyle finansowego, co aksjologicznego – to właśnie ta forma profesjonalnej aktywności służb społecznych, nabiera szczególnego znaczenia.

Pomoc społeczna, polegająca na redystrybucji dochodu narodowego, której celem jest wsparcie finansowe obywateli znajdujących się poniżej minimum socjalnego, jako forma doraźna, wydaje się skuteczna. Jednak w szerszym wymiarze powoduje ona wytwarzanie postaw roszczeniowych oraz uzależnienie od pomocy społecznej i bierność u osób korzystających z tego typu pomocy. Praca socjalna może więc i powinna, jawić się jako skuteczna alternatywa w sferze rozwiązań pomocowych.

Środki finansowe wykorzystane na realizację zadań pomocy społecznej w latach 2016 – 2017

Realizacja działań zapisanych w Strategii finansowana była ze środków własnych miasta, dotacji budżetu państwa na realizację zadań statutowych MOPR, ze środków PFRON, ze środków EFS pozyskanych na działania w ramach programów i projektów oraz ze środków organizacji pozarządowych. Informacja o wysokości poniesionych kosztów realizacji działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe jest niepełna, ponieważ nie wszystkie podmioty udzieliły informacji w tym zakresie.

Tabela Nr 1. Środki finansowe wg zadań MOPR w latach 2016 – 2017

Wyszczególnienie	Wykonanie planu finansowego w latach		
	Wskaźnik wyjściowy 2015	2016	2017
1	2	3	4
Zadania MOPR			
- zadania własne gminy	51 128 529,57	52 736 837,60	52 061 405,44
- zadania zlecone gminie	30 352 766,00	75 505 501,31	91 461 306,65
- zadania własne powiatu	0,00	0,00	0,00
- zadania rządowe powiatu	405 146,69	1 037 866,63	1 207 763,73
Razem zadania MOPR	81 886 442,26	129 280 205,54	144 730 477,82
Zadania współfinansowane z EFS	602 760,29	27 231,84	297 161,22
Razem zadania MOPR + EFS	82 489 202,55	129 307 437,38	145 027 639,04
Fundusz celowy PFRON	2 436 481,60	2 412 725	2 514 181,26
Razem zadania MOPR + EFS + PFRON	84 925 684,15	131 720 162,38	147 541 820,30

Opracowanie własne MOPR

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań pomocy społecznej w mieście Włocławek, którymi dysponuje MOPR, systematycznie wzrastają od kwoty 84 925 684,15 zł w 2015 r. do 147 541 820,30 zł w 2017 r. Na przestrzeni 3 ostatnich lat zanotowano wzrost o 73,73%. Dla porównania, wzrost wydatków w latach 2008 – 2015, wykazanych w sprawozdaniu ze Strategii, dotyczącego ww. lat, wynosił 18,28%. Należy jednak podkreślić, że tak duży wzrost wydatków spowodowany był wprowadzeniem nowego programu rządowego „Rodzina 500+”. Pomimo wykazanego wzrostu wydatków w latach 2015 – 2017, liczba beneficjentów pomocy społecznej systematycznie maleje. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób i rodzin objętych świadczeniami z ustawy o pomocy społecznej.

Tabela Nr 2. Osoby i rodziny objęte świadczeniami z pomocy społecznej

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	7.310	6870	6345	x	x	x
Liczba osób w tych rodzinach	13.559	12 527	11484	x	x	x

Opracowanie własne MOPR

Jak wynika z powyższej tabeli w 2016 r. nastąpił spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej w stosunku do 2015 roku podobnie jak w roku 2017 do roku poprzedniego. A zatem podejmowane działania i mozolna praca z rodziną oparta o kontrakt socjalny oraz nowatorskie metody pracy socjalnej przynosiły corocznie pozytywne efekty. W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni aktywizowali swoich podopiecznych poprzez włączenie w realizację projektów socjalnych wg metody CAL – Organizowanie Społeczności Lokalnej. To metoda zakładająca zaangażowanie społeczne jako podstawowy element swojej skuteczności. Praca metodą OSŁ jest oparta na potencjale tkwiącym w społeczności, odpowiada na rozpoznane jej potrzeb, angażuje mieszkańców w proces ich rozwiązywania. Metoda ta pozwala aktywizować nie tylko osoby i rodziny objęte świadczeniami z pomocy społecznej, ale również ich otoczenie, czyli społeczność lokalną tj. osoby ze środowiska funkcjonujące prawidłowo w rodzinie, czy w społeczności. Wiele projektów ma charakter systematycznej pracy ze społecznościami lokalnymi oraz cyklicznie organizowanych spotkań integracyjnych promujących aktywność społeczną i poprawę funkcjonowania społecznego osób w środowisku zamieszkania. Znaczne utrudnienie w usamodzielnianiu beneficjentów pomocy społecznej stanowi nadal stosunkowo wysokie bezrobocie. Dla porównania wskaźnik bezrobocia w Polsce według danych GUS w listopadzie 2017 r. wynosił 6,6%.

Tabela Nr 3. Bezrobocie we Włocławku w latach 2016 – 2017

Rok	Liczba bezrobotnych	Bezrobotni z prawem do zasiłku	Długotrwale bezrobotni	Stopa bezrobocia
2015 wskaźnik wyjściowy	8 209	909	5 671	16,9
2016	7 812	870	5 466	16,4
2017	6 160	644	4 441	13,1

Źródło: Informacje PUP Włocławek oraz WUP w Toruniu

Jak wynika z powyższej tabeli w latach 2016 - 2017 nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych, która systematycznie wzrastała do 2012 r. Spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych obserwujemy od 2013 r. W roku 2016 stopa bezrobocia spadła w stosunku do roku poprzedniego o 0,5%, natomiast w 2017 r. obserwowany jest znaczny spadek stopy bezrobocia, bo aż o 3,3%. Jednakże na niepokojąco wysokim poziomie nadal utrzymuje się liczba osób długotrwale bezrobotnych, chociaż i w tej grupie widać niewielką tendencję spadkową.

Pomoc społeczna we współpracy z organizacjami pozarządowymi może jedynie złagodzić negatywne skutki społeczne, które powoduje bezrobocie. Podejmowane przez służby społeczne działania ukierunkowane były na kształtowanie nowych i utrzymanie istniejących umiejętności w pełnieniu ról społecznych oraz umiejętności poruszania się na rynku pracy, w taki sposób, by nie dochodziło do rozszerzania się stref ubóstwa, a beneficjenci pomocy społecznej byli przygotowani

na poprawę sytuacji na rynku pracy. Jedynie ożywienie gospodarcze, tworzenie nowych podmiotów i miejsc pracy jest szansą na poprawę jakości życia mieszkańców miasta.

Realizacja celów zapisanych w strategii obejmował niżej wymienione obszary:

1. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych oraz rozwój ekonomii społecznej.
2. Rozwój infrastruktury, rozwinięcie i wzmocnienie działań instytucji na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodzin oraz przeciwdziałanie demoralizacji dzieci i młodzieży.
3. Przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezdomności.
4. Aktywizacja zawodowo – społeczna osób niepełnosprawnych.
5. Aktywizacja i integracja oraz poprawa warunków funkcjonowania seniorów.
6. Rozwój kapitału ludzkiego.

Przedstawione w sprawozdaniu działania realizowane były przede wszystkim przez MOPR i odpowiednie Wydziały Urzędu Miasta Włocławek, Powiatowy Urząd Pracy oraz jednostki organizacyjne samorządowego systemu pomocy społecznej. W realizacji założeń strategii w znaczący sposób włączyły się organizacje pozarządowe, które od wielu lat są niezawodnym partnerem samorządu, a także zawodowych służb socjalnych. Potencjał organizacji pozarządowych to szansa dla całego systemu pomocy społecznej. Pozytywnie zatem należy ocenić fakt, iż coraz częściej podmioty ekonomii społecznej przejmują do wykonania zadania publiczne, co w rezultacie prowadzi do odciążenia władz publicznych (dlatego też powinny być przedmiotem szczególnego wsparcia z ich strony). Urzeczywistniając wizję swych członków i założycieli, realizują jednocześnie cele istotne z punktu widzenia polityki ogólnopństwowej, jak chociażby społeczna i zawodowa reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Nie umniejsza to w żaden sposób roli administracji publicznej, gdyż ta pozostaje nadal gwarantem udzielania świadczeń, jak również odgrywa główną rolę w zakresie nadzorowania zadań przejętych i związanego z tym finansowania

Sprawozdanie z realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Włocławek na lata 2016-2020” za okres 2016 – 2017 stanowi prezentację projektów i działań, podejmowanych w celu realizacji przyjętych zadań wraz ze wskazaniem ich realizatorów, źródeł finansowania oraz wysokości poniesionych nakładów. Programy i projekty wdrażane przez podmioty, realizujące założenia Strategii, zwiększyły równość szans w dostępie do podstawowych usług, w szczególności osobom ze środowisk dysfunkcyjnych i narażonych na wykluczenie społeczne.

III. Projekty i zadania podjęte w ramach realizacji strategii w latach 2016 – 2020

I. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych oraz rozwój ekonomii społecznej.						
1. Rozwój współpracy instytucji i organizacji działających w społeczności lokalnej na rzecz osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych marginalizacją społeczną.						
Lp.	Tytuł projektu/zadania	Podjęte działania/krótki opis	Liczba odbiorców /uczestników/	Realizatorzy/ Partnerzy	Koszt projektu/zadania (w zł)	Źródło finansowania (z podziałem na kwoty w zł)
2016 r.						
1.	Partnerstwo społeczno – prywatne na rzecz mieszkańców miasta.	Wydawanie osobom potrzebującym odzieży, żywności z krótkimi terminami ważności oraz jabłek.	230 osób	ChSch TESCO, Bank Żywności		nie kalkulowano kosztów
2.	Zapewnienie sprzętów gospodarstwa domowych.	Posredniczenie w przekazaniu sprzętów domowych. Celem jest poprawa warunków mieszkaniowych osób w trudnej sytuacji bytowej.	24 osoby	PCK	360,00	PCK 360,00
3.	Prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej.	Nieodpłatna pomoc skierowana do społeczności lokalnej potrzebującej pomocy prawnej.	617 osób	PCK	114.896,00	GM Włocławek 114.896,00
2017 r.						
1.	„Prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej”.	Zapewnienie nieodpłatnej pomocy prawnej dla lokalnej społeczności potrzebującej tego typu wsparcia.	300	PCK	72.294,00	GM Włocławek 60.726,00 PCK 11.568,00
2.	„Biegający Mikołaj”	Zbiórka żywności od lokalnych przedsiębiorców dla rodzin wymagających pomocy przez „biegającego Mikołaja”.	5 rodzin	Fundacja Caietanus Parafia pw. Św. Stanisława,		Bez nakładów finansowych

				MOPR		
3.	Pomoc rzeczowa dla osób przewlekle chorych	Przygotowanie paczek dla osób przewlekle chorych z terenu miasta Włocławek ze środkami czystości, odzieżą oraz ręcznikami.	50 osób	PKPS	5.139,48	UM WK-P 5.000,00 Środki własne 139,48
4.	Owoce w ramach embargo	Przekazanie rodzinom w trudnej sytuacji materialnej jabłek.	2 100 osób	PKPS ARR MOPR	15.000,00	ARR 15.000,00
5.	Pomoc rzeczowa dla osób potrzebujących	Zapewnienie pomocy rzeczowej osobom skierowanym przez MOPR w postaci odzieży, sprzętu AGD, mebli, artykułów spożywczych	2 302 osoby	PKPS MOPR	156.643,95	Zbiórki publiczne 156.643,95
6.	Partnerstwo społeczno – prywatne na rzecz mieszkańców miasta.	Wydawanie osobom potrzebującym odzieży, żywności z krótkimi terminami ważności.	190 osób	ChSCh TESCO, Bank Żywności		nie kalkulowano kosztów
2. Rozwijanie współpracy z przedsiębiorstwami tworzącymi miejsca zatrudnienia						
2016 r.						
1.	Współpraca z pracodawcami i przedsiębiorcami	dofinansowywanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia 12 osób, podjęcie pracy w ramach refundowania pracodawcom lub przedsiębiorcom kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia 201 osób (koszty ujęte w pkt. 3.1 Fundusz Pracy).	213 osób	PUP		PUP FP
2017 r.						
1.	Współpraca z pracodawcami i przedsiębiorcami	dofinansowywanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia 5 osób, podjęcie pracy w ramach refundowania pracodawcom lub przedsiębiorcom kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia 219 osób (koszty ujęte w pkt. 3.1 Fundusz Pracy).	224 osoby	PUP		PUP FP
3. Łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych.						
2016 r.						

1.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	W ramach zadania realizowane były następujące formy: staże 168 osób, szkolenia 178 osób, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej 99 osób, roboty publiczne 184 osób, prace interwencyjne 107 osób, przygotowanie zawodowe dorosłych 2 osoby, studia podyplomowe 29 osób, stypendia z tytułu kontynuowania nauki 14 osób, boni szkoleniowy 6 osób, boni stażowy 36 osób, boni na zasiedlenie 7 osób, boni zatrudnieniowy 5 osób, zwrot kosztów dojazdu i zakwaterowania 78 osób oraz zwrot kosztów opieki nad dzieckiem 50 osób. Ponadto osoby bezrobotne otrzymały pomoc doradcy zawodowego i pośrednika pracy.	963 osoby	PUP	24.270.505,62	PUP FP 24.270.505,62
2.	Program Aktywizacja i Integracja	W ramach zadania zorganizowano zajęcia ze specjalistami w zakresie umiejętności poszukiwania pracy i pełnienia roli pracownika oraz zapewniono uczestnikom prace społecznie użyteczne.	20 osób	PUP MOPR SISE „Sukces”	27.530,00	PUP FP 27.530,00
4.	Pomoc rzeczowa – paczki żywnościowe	Pomoc w formie paczek żywnościowych trafiła do osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej. Pomoc tę otrzymały 102 osoby na Wielkanoc i 154 osoby na Boże Narodzenie.	256 osób	PCK	8.582,00	PCK 8.582,00
5.	Owoce w ramach embargo	Zapewnienie żywności w formie owoców osobom i rodzinom w trudnej sytuacji wytypowanym przez pracowników MOPR we Włocławku – osoby te otrzymały jabłka.	3 155 osób	PKPS	125.672,00	ARR 125.672,00
6.	Pomoc rzeczowa – meble, sprzęt AGD.	Zapewnienie pomocy rzeczowej osobom skierowanym przez pracowników MOPR we Włocławku w postaci odzieży, sprzętu AGD, mebli, art. spożywczych.	2 101 osób	PKPS/ MOPR	181.305,00	Zbiórki publiczne
7.	Prace społecznie użyteczne	Prace społecznie użyteczne to instrument aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych realizowany przez KIS MOPR we współpracy z jednostkami samorządu osoba bezrobotna zostaje zatrudniona w wym. 32	115 osób	MOPR PUP	71.833,23	PUP FP 71.833,23

		godz. miesięcznie celem nabycia umiejętności pełnienia roli pracownika.						
8.	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020	Wydawanie paczek żywnościowych jeden raz w miesiącu.	4.941 osób	ChSCh Bank Żywności Caritas PKPS	2.273.297,00	EFPNP 2.266.797,00 GM Włocławek 6.500,00		
2017 r.								
1.	Pomoc rzeczowa – sprzęt domowy	Zapewnienie sprzętu gospodarstwa domowego np. meble, AGD osobom i rodzinom w trudnej sytuacji spowodowanej bezrobociem przekazywanych przez osoby prywatne. Celem jest poprawa warunków mieszkaniowych osób w trudnej sytuacji bytowej.	13 rodzin	PCK		Nie kalkulowano kosztów		
2.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	W ramach zadania realizowane były następujące formy: staże 100 osób, szkolenia 110 osób, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej 18 osób, roboty publiczne 175 osób, prace interwencyjne 137 osób, przygotowanie zawodowe dorosłych 6 osób, studia podyplomowe 19 osób, stypendia z tytułu kontynuowania nauki 11 osób, boni szkoleniowy 4 osób, boni stażowy 14 osób, boni na zastęplenie 4 osoby, boni zatrudnieniowy 1 osoba, zwrot kosztów dojazdu i zakwaterowania 66 osób oraz zwrot kosztów opieki nad dzieckiem 72 osoby. Ponadto osoby bezrobotne otrzymały pomoc doradcy zawodowego i pośrednika pracy.	737 osób	PUP	24.295.046,43	PUP FP 24.295.046,4		
3.	Program Aktywizacja i Integracja	W ramach zadania zorganizowano zajęcia ze specjalistami w zakresie umiejętności poszukiwania pracy i pełnienia roli pracownika oraz zapewniono uczestnikom prace społecznie użyteczne.	20 osób	PUP MOPR SISE „Sukces”	27.530,00	PUP FP 27.530,00		
4.	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-	Przekazanie podstawowych artykułów w spożywczych osobom najuboższym, bezrobotnym oraz rodzinom wielodzietnym z terenu miasta Włocławek	5 860 osób	PKPS Caritas ChSCh	4.608.815,81	FEAD 4.600.815,81 GM Włocławek		

	2020			MOPR		8.000,00
5.	Prace społecznie użyteczne	Prace społecznie użyteczne to instrument aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych realizowany przez KIS MOPR we współpracy z jednostkami samorządu, osoba bezrobotna zostaje zatrudniona w wym. 32 godz. miesięcznie (8 godz. w tygodniu) celem nabycia umiejętności pełnienia roli pracownika.	121 osób	MOPR PUP	84.252,96	PUP FP 84.252,96
4.	Wsparcie grup osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zagrożonych wykluczeniem społecznym.					
20016 r.						
1	„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy we Włocławku i Powiecie Włocławskim (II)” w ramach Działania 1.1 POWER 2014-2020.	Uczestnikami projektu były osoby bezrobotne w wieku 18-29 lat zakwalifikowane do I lub II profilu pomocy. W szczególności wsparciem obejmowane były osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne i osoby o niskich kwalifikacjach. W ramach projektu realizowane były formy: staże 250 osób, szkolenia 92 osoby, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej 51 osób oraz bony na zasiedlenie 54 osoby. Ponadto osoby bezrobotne otrzymały również poradnictwo zawodowe 247 osób i pośrednika pracy 250 osób.	447 osób	PUP	8.402.335,91	PUP (EFS) 8.402.335,91
2	„Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych we Włocławku i powiecie włocławskim (II)” RPO WK-P na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 8 Aktywni na rynku pracy.	Uczestnikami projektu były osoby zarejestrowane w PUP we Włocławku jako bezrobotne (I lub II profil pomocy), powyżej 29 roku życia należące w szczególności do osób powyżej 50 r.ż., w tym kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach. W ramach projektu realizowano staże 167 osób, szkolenia 160 osób, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej 36 osób oraz wyposażenia lub doposażenia stano wisk pracy 73 osoby. Uczestnicy projektu otrzymali usługi poradnictwa zawodowego, a pośrednictwa pracy 240	472 osoby	PUP	5.826.401,65	PUP (EFS) 5.826.401,65

osób.		2017 r.			
1.	„...Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy we Włocławku i Powiecie Włocławskim (III)” w ramach POWER 2014-2020.	Uczestnikami projektu były osoby bezrobotne w wieku 18-29 lat zakwalifikowane do I lub II profilu pomocy. W szczególności wsparciem obejmowane były osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne i osoby o niskich kwalifikacjach. W ramach projektu realizowano staże 364 osoby, szkolenia 70 osób, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej 50 osób, bony na zaspokojenie 87 osób oraz wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy 4 osoby. Ponadto objęto pośrednictwem pracy 368 osób, poradnictwem zawodowym 207 osób.	575 osób	PUP	9.047.083,31 PUP EFS 9.047.083,31
2.	Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych we Włocławku i powiecie włocławskim (III) Projekt ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 8 Aktywni na rynku pracy.	Uczestnikami projektu były osoby zarejestrowane w PUP we Włocławku jako bezrobotne (I lub II profil pomocy), powyżej 29 roku życia należące w szczególności do: osób powyżej 50 roku życia, kobiet, osób z niskimi kwalifikacjami, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych. W ramach projektu realizowane były następujące formy: staże 176 osób, szkolenia 160, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej 45 osób oraz wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy 81 osób. Uczestnicy projektu otrzymali usługi poradnictwa zawodowego 462 osoby, pośrednictwa pracy 257 osób.	462 osoby	PUP	7.364.500,71 PUP EFS
5.	Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym bezrobociem w ich samoorganizowaniu się i podejmowaniu działań zmierzających do wyjścia z izolacji i poszukiwania pracy.				
2016 r.					
1.	Warsztaty z zakresu form opieki nad	W ramach projektu zrealizowano 36 godzinne warsztaty skierowane do 50 osób pozostających bez	50 osób	SISE „Sukces” CEiK ZENIT/	MRPIPS 26.950,00 34.150,00

dziećmi do lat 3	pracy, zamieszkujących teren miasta Włocławek, głównie rodziców powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka.. Uczestnicy warsztatów wzięli również udział w pracy jednego z włocławskich żłobków.				SISE Sukces - 7.200,00
2. Rodzinne adwentowe warsztaty plastyczne i rękodzieła	Integracja rodzin zamieszkujących osiedle „Południe” w trakcie twórczych działań warsztatowych o charakterze plastyczno-edukacyjnym. Budowanie więzi lokalnych, sąsiedzkich kręgów, niwelowanie poczucia osamotnienia, wyobcowania, anonimowości. Działanie ukierunkowane na kreowanie właściwych wzorców zachowań, wzajemnego szacunku wśród mieszkańców i wzmocnienie więzi wewnątrzrodzinnych. Zajęcia odbywały się w pomieszczeniach parafialnych Parafii pw. Św. Stanisława.	16 osób	MOPR Parafia pw. Św. Stanisława,	100,00	Parafia pw. Św. Stanisława 100,00
3. Program TOR – Trening Osobistego Rozwoju	Program skierowany do osób bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym uzależnionych od alkoholu), które chcą poprawić jakość swojego życia poprzez podjęcie pracy, nawiązanie relacji interpersonalnych, uwolnienie się od destrukcyjnych schematów zachowań. Uświadamianie mocnych stron, nauka efektywnego poszukiwania wsparcia specjalistycznego w sytuacjach kryzysowych.	13 osób	MOPR	-	bez nakładów finansowych
2017 r.					
1. Program TOR – Trening Osobistego Rozwoju	Program skierowany do osób bezrobotnych, z problemem alkoholowym zagrożonych wykluczeniem społecznym, które chcą poprawić jakość swojego życia poprzez podjęcie pracy, nawiązanie relacji interpersonalnych, uwolnienie się od destrukcyjnych schematów zachowań.	15 osób	MOPR	-	bez nakładów finansowych

	Uświadamianie mocnych i słabych stron, nauka efektywnego poszukiwania wsparcia specjalistycznego w sytuacjach kryzysowych.					
II. Rozwój infrastruktury, rozwinięcie i wzmocnienie działań instytucji na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodzin oraz przeciwdziałanie demoralizacji dzieci i młodzieży.						
1. Edukacja społeczna na rzecz budowania pozytywnego wizerunku rodzin.						
2016 r.						
1.	Mobbing i cyber mobbing – nie akceptuję	Realizacja zajęć dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na temat mobbingu i cyber mobbingu z pedagogiem oraz prawnikiem, a także przeprowadzenie konkursów (plastycznego oraz na prezentację multimedialną).	257 osób	PCK	4.345,00	UM WK-P 3.650,00 PCK 695,00
2.	IV Rodzinne Zawody Bowlingowe – Kręgle od lat 5 do 105	Aktywne spędzenie czasu wolnego w ramach 6-godzinnego turnieju bowlingowego, zorganizowanego dla wrocławskich rodzin. Integracja pokoleń, zdrowe współzawodnictwo.	60 osób	KS „Pionek”	2.548,00	GM Wrocław 2.000,00 środki własne 548,00
4.	Spotkania grupy wsparcia dla osób w żałobie	Cykliczne (2 razy w miesiącu) spotkania z psychologiem organizowane dla osób, które straciły kogoś bliskiego i znajdują się w okresie żałoby. Spotkania, prowadzone przez wykwalifikowanego psychologa, są otwarte dla wszystkich mieszkańców Wrocławka.	79 osób	PTOP		PTOP NZOZ nie kalkulowano kosztów
5.	Comiesięczne Msze Św. dla rodzin zmarłych pacjentów	Raz w miesiącu w Bazylice Katedralnej we Wrocławku sprawowana jest Msza Św. w intencji zmarłych w danym miesiącu pacjentów Hospicjum Domoego.	rodziny 292 zmarłych pacjentów	PTOP Proboszcz, Bazyliki Katedralnej		Bazylika Katedralna bez kalkulacji kosztów
6.	Projekty społeczne pracowników socjalnych realizowane metodą środowiskową	„Aktywne ferie”, „Dzień wolnej sztuki”, „Wielkanocne tradycje”, „Kąpiel w balii czyli zwyczaj dawnej wsi” - organizacja warsztatów edukacyjno-plastycznych dla rodzin z dziećmi z osiedla Michelin, Południe, których celem była	60 dzieci	MOPR Muzeum Etnograficzne	39,40	MOPR 39,40

	promocja kreatywnego i rodzinnego spędzania czasu wolnego, kształtowanie właściwych wzorców zachowań, wzajemnego szacunku, zdrowych więzi i relacji wewnątrzrodzinnych oraz budowanie nowych więzi lokalnych, sąsiedzkich kręgów.					
7.	Gry planszowe	13 osób	Kafejka „Taktik”, MOPR	333,39	MOPR 333,39	
8.	Rodzinne adwentowe warsztaty plastyczne i rękodzieła	16 osób	Parafia pw. Św. Stanisława, MOPR	Bez nakładów finansowych	Bez nakładów finansowych	
2017 r.						
1.	Otwarte akcje poboru krwi	854 osób	PCK	-	PCK	
2.	Tramolino kawiarenka międzypokoleniowa	ok 200 osób	Parafia NSJ	15.000,00	Fundacja ANWIL 11.900,00 Parafia NSJ 3.100,00	
3.	Piknik Rodzinny	96 osób	Stowarzyszenie „Żyj dla innych”/ SOW	3.000,00	Stowarzyszenie „Żyj dla innych” 1.000,00	

	społeczne i kulturowe poprzez stworzenie klimatu rodzinności i wzajemnego szacunku. Propaguje również poznanie historii regionu Kujaw.		Siostr Orionistek	SOW Siostr Orionistek 2.000,00
2. Pomoc osobom i rodzinom w przywróceniu zdolności prawidłowego funkcjonowania i wypełniania zadań opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci.				
2016 r.				
1.	<p>Na terenie miasta funkcjonuje 9 placówek wsparcia dziennego 5 prowadzonych przez MOPR, a 4 prowadzone przez organizacje pozarządowe dotowane przez UM Włocławek.</p> <p>Działalność świetlice polega na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnieniu okresowej opieki i wychowania, - rozpoznawanie trudności i problemów wychowawczych dziecka, - pomoc w nauce, - dożywianie. 	478 dzieci	<p>Świetlica Oratorium TPD</p> <p>Stowarzyszenie Trampolina dla Włocławka MOPR</p>	<p>1.459.533,00</p> <p>GM Włocławek 180.000,00</p> <p>środki własne prowadzących placówki 1.279.533,00</p>
2.	„Czerwonokrzyska Gwiazdka”	114 rodzin	PCK	Zbiórka publiczna nr 2017/568/ PCK 4.078,70
3.	„Wielkanoc z PCK”	78 rodzin	PCK	Zbiórka publiczna nr 2017/568/ PCK 2.242,50
4.	„Z serca dla dzieci”	30 rodzin	PCK	Procter & Gamble 4.060,00
5.	Odżywki „Garnier”	85 rodzin	PCK	Garnier 3.600,00
6.	Poradnictwo w zakresie prawa rodzinnego	46 osób	PKPS	w ramach zadań statutowych-

7.	Asystent rodziny	<p>bezdolnym oraz bezrobotnym.</p> <p>Zapewnienie wsparcia w formie usług asystenta rodziny, którego głównym zadaniem jest pomoc w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.</p> <p>Rola asystenta rodzinnego polega na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę, • na udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi, • udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, • wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, • podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, • monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną. <p>Zatrudnienie 13 asystentów rodziny.</p>	117 rodzin	MOPR	193.498,00	K-P UW 122.756,00 MOPR 70.742,00
2017 r.						
1.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	<p>Na terenie miasta funkcjonuje 10 placówek wsparcia dziennego 5 prowadzonych przez MOPR, a 5 prowadzone przez organizacje pozarządowe dotowane przez UM Włocławek.</p> <p>Działalność świetlicy polega na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnieniu okresowej opieki i wychowania, 	596 dzieci	Świetlica Oratorium TPD Stowarzyszenie Trampolina dla Włocławka	1.550.774,00	GM Włocławek 185.000,00 środki własne prowadzących placówki 1.365.774,00

		- rozpoznawanie trudności i problemów wychowawczych dziecka, - pomoc w nauce, - dożywianie.		MOPR ZHP		w ramach zadań statutowych
2.	Porady prawne	Udzielono nieodpłatnie porad prawnych z zakresu prawa rodzinnego osobom najuboższym, znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej, bezdomnym oraz bezrobotnym	43 osób	PKPS	-	
3.	„Po lekcjach w Trampolinie”	Celem zadania było zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. Obejmowały one m.in. zajęcia integracyjno-proflaktyczne, taneczno-ruchowe, sportowe, warsztaty kulinarne, rekreacyjne	50 osób	Parafia NSJ Stowarzyszenie Trampolina dla Włocławka	6.300,00	GM Włocławek 5.000,00 Parafia NSJ 1.300,00
4.	„Zdolniacha Trampoliny 2”	Celem zadania była organizacja zajęć rozwojowych dla dzieci i młodzieży: zajęć muzycznych oraz teatralnych	30 dzieci	Parafia NSJ	4.085,99	UM WK-P 2.800,00 Parafia NSJ 1.285,99
5.	Grupa wsparcia „Szkoła Rodzica”	Celem działania grupy było doskonalenie umiejętności świadomego przeżywania emocji własnych i dziecka, nawiązywanie współpracy ze szkołą. Kształtowanie prawidłowych relacji w procesie wychowania dzieci.	19 osób	MOPR		w ramach zadań statutowych
7.	Asystent rodziny	Zapewnienie wsparcia w formie usług asystenta rodziny, którego głównym zadaniem jest pomoc w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Rola asystenta rodzinnego polega na: <ul style="list-style-type: none"> • aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę, • na udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia 	127 rodzin	MOPR	227.700,00	K-P UW 42.390,00 MOPR 82.382,00 PUP 102.928,00

		gospodarstwa domowego, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi,				
		<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, • wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, • podejmowanie działań interwencyjnych i poradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, • monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną. Zatrudnienie 17 asystentów rodziny.				
3. Tworzenie warunków sprzyjających funkcjonowaniu dzieci i młodzieży w rodzinie i w środowisku.						
2016 r.						
1.	Dzień Dziecka	Przygotowano i przekazano 60 paczek z artykułami spożywczymi oraz słodyczami dla dzieci z rodzin najbliższych z terenu miasta Włocławek.	60 osób	PKPS	2.003,00	Zbiórki publiczne
2.	„Pomoc dla żaka”	Przygotowano 50 paczek z odzieżą sportową i obuwiami dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej z terenu miasta Włocławek.	50 osób	PKPS/	7.639,00	UM WK-P 7.500,00 PKPS 139,00
3.	Stop bosym stopom	W ramach akcji „Stop bosym stopom” PCK przekazało 35 par obuwia wybranym uczniom ze szkół na terenie miasta Włocławek.	35 osób	PCK	2.905,00	PCK 2.905,00
4.	Z serca dla dzieci	Pomoc dzieciom z najuboższych rodzin, którym rozdano wyprawki przedszkolne.	40 osób	PCK	3.200,00	PCK 3.200,00
5.	„Jestem potrzebny i zauważony”	Organizowanie dla dzieci i młodzieży pozalekcyjnych zajęć sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych i rozwijających zainteresowania.	60 osób	WSN Eurointegracja	10.000,00	GM Włocławek 9.000,00 środki własne

6.	Trampolinowa przygoda z ANWILEM	Zorganizowanie w okresie wakacji 3-tygodniowych pólkolonii letnich. Program pólkolonii obejmował szereg form aktywności: igrzyska sportowe, zajęcia plastyczne w plenerze, wodne szaleństwo, wyjścia na kręgielnię, do Multikina, gry terenowe, wycieczki rowerowe, wyjście do Centrum Edukacji Ekologicznej, warsztaty kulinarne itp.	45 osób	Stowarzyszenie „Trampolina dla Włocławka”	12.680,00	Fundacja ANWIL 8.010,00 środki własne 4.670,00	500,00.
7.	Projekt „Moja mała ojczyzna”	Edukacja historyczna dzieci i młodzieży zajęcia w zakresie rozwoju zainteresowań.	50 osób	TPD	4.772,00	Fundacja ANWIL 3.972,00 TPD 800,00	
8.	Półkolonie na sportowo	Wypoczynek dla dzieci w miejscu zamieszkania, połączony z zajęciami sportowymi.	50 osób	TPD	18.411,00	Fundacja ANWIL 18.039,00 TPD 3.600,00	
9.	Zdolniaczy Trampoliny	Organizacja zajęć rozwojowych, głównie zajęć muzycznych oraz tanecznych, dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym.	50 osób	Stowarzyszenie „Trampolina dla Włocławka	7.799,00	UM WK-P 4.500,00 środki własne 3.299,00	
10.	Kolonie letnie	Organizacja stacjonarnych turnusów kolonijnych dla dzieci „Jedziemy w góry”, „Wypoczywamy we Władysławowie”, „Wakacje nad morzem” zapewnienie wypoczynku dla dzieci w okresie wakacji.	145 dzieci	TPD	145.360,00	K-P UW 10.100,00 UM WK-P 30.000,00 Kuratorium Oświaty 34.390,00 TPD 70.870,00	
11.	Edukacja plastyczna	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci - konkurs plastyczny dla dzieci – rozwijanie zdolności plastycznych.	50 osób	TPD	630,00	GM Włocławek 500,00 TPD 130,00	

12.	Szkółka bowlingowa dla dzieci i młodzieży	Szkolenia bowlingowe dla dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych. Cykl 20 spotkań na kręgielni we Włocławku.	54 osoby	KS „Pionek”	9.110,00	GM Włocławek 7.000,00 KS „Pionek” 2.110,00
13.	Wsparcie dzieci osieroconych i rodzin pacjentów w trudnej sytuacji bytowej	Organizacja spotkań integracyjnych i zakup prezentów z okazji Dnia Dziecka i Mikołajek dla dzieci osieroconych i podopiecznych Hospicjum Domowego. Indywidualne wsparcie rzeczowo-finansowe dla rodzin dotkniętych ubóstwem. Dofinansowanie do zakupu wyprawek szkolnych. Finansowanie zajęć dodatkowych (nauka gry na gitarze).	70 osób	PTOP Sponsorzy		Fundacja Hospicyjna Środki własne, Nie kalkulowano kosztów
14.	Projekty socjalne pracowników socjalnych realizowane metodą środowiskową	„Korwód Grup Zapustnych”, „Z wizytą Państwowej Straży Pożarnej”, „Z wizytą w redakcji Gazety Pomorskiej i Drukarni EXPOL”, „Mikołajki w Rio”, „Zajęcia dla najmłodszych”, „Sadzenie lasu”, Marcowe imprese – Wielkanoc 2016”, „Moja droga do szkoły”, „Halloween”, „Andrzejki”, „Południo-moja dzielnica, mała stolica”, Witaj św. Mikołaju”, „Wigilia z Zefirkami” Organizacja warsztatów edukacyjnych kultywowanie i promowanie kujawskich tradycji, nabycie umiejętności korzystania z numerów alarmowych, zwiększenie wiedzy w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego, zapoznanie z procesem tworzenia gazety zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej, nabycie wiedzy o powstawaniu gazety „Nasze Miasto” oraz artykułów na portalu internetowym, uczestniczenie w procesie tworzenia kolejnego numeru, integracja dzieci, rozwój zainteresowań, poznanie nowych zawodów, kreatywne spędzanie czasu wolnego, rozwój zainteresowań.	473 dzieci	MOPR Muzeum Etnograficzne Gazeta Pomorska Drukarnia EXPOL	2.347,91	MOPR 2.347,91

15.	Turniej piłkarski	Organizacja turnieju piłkarskiego na boisku „Orlik” przy Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym o „Zwycięstwo Zamacza”, integracja młodzieży z osiedla Zamacze, zagospodarowanie czasu wolnego, promowanie zdrowego stylu życia i rywalizacja Fair Play.	55 osób	2-5 ŚHP OHP MOPR,	250,00	2-5 ŚHP OHP 250,00
16.	Popołudnie w bibliotece – cykl warsztatów	Organizacja warsztatów literacko-plastycznych, zapoznanie z pracą bibliotekarza, promowanie czytelnictwa, zwiększenie umiejętności plastycznych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci.	75 osób	BP filia ,nr 6 MOPR	200,00	BP filia nr 6 200,00
2017 r.						
1.	„Dziel się uśmiechem”	Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych na temat prawidłowej higieny jamy ustnej.	923	PCK Wrigley Poland		Darczyńca
2.	Mobilny gabinet dentystyczny	W ramach akcji przeprowadzono bezpłatne przeglądy stomatologiczne wśród dzieci ze szkoły podstawowej.	457	PCK Wrigley Poland		Darczyńca
3.	„Śladami polskiej państwowości”	Wycieczka wychowanek SOW do Biskupina i Poznania. Organizatorzy przedstawili dzieciom i młodzieży miejsca, w których rodzila się polska państwowość.	32	Stowarzyszenie „Żyj dla innych”/ SOW Siostr Orionistek, Darczyńcy	4.400,00	Stowarzyszenie „Żyj dla innych” 2.000,00 SOW Siostr Orionistek 1.900,00 Darczyńcy 500,00
4.	Sportowa Majówka	Organizacja integracyjnej zabawy sportowo-rekrecyjnej mającej na celu: poprawę sprawności fizycznej, integrację młodzieży, rozwijanie współpracy w zespole, stwarzanie sytuacji sprzyjających przeżywaniu pozytywnych emocji, promowanie zdrowego, bezpiecznego i aktywnego spędzania czasu, wzmacnianie więzi rodzinnych. Podczas zabawy uczestnicy otrzymali wyżywienie i nagrody.	100	Stowarzyszenie „Żyj dla innych” SOW Siostr Orionistek	4.000,00	Stowarzyszenie „Żyj dla innych” 1.500,00 SOW Siostr Orionistek 1.500,00 Darczyńcy 1.000,00

5.	Dzień Dziecka	Przygotowano i przekazano 50 paczek z artykułami spożywczymi, nabiłowymi oraz słodyczkami dla dzieci z rodzin najuboższych z terenu miasta Włocławek.	50	PKPS	1.099,90	Zbiórki publiczne 1.099,90
6.	Trampolinowe zawody sportowe	Zorganizowano turnieje sportowe dla mieszkańców miasta Włocławek: turniej piłki siatkowej i koszykówki	150	Trampolina dla Polski/ Parafia NSJ,	2.725,00	GM Włocławek 2.000,00 Środki własne 725,00
7.	Trampolinowy koniec wakacji z Anwilem	Zorganizowano półkolonie letnie dla dzieci i młodzieży w ostatnim tygodniu wakacji. Obok zajęć o charakterze integracyjnym, rekreacyjnym, sportowym, zaplanowano organizację zabaw edukacyjnych skoncentrowanych wokół języków obcych, języka migowego oraz alfabetu Morse'a. Ponadto dzieci odwiedziły kino, przystań nad Zalewem Włocławskim, park linowy.	90	Trampolina dla Polski/ Parafia NSJ,	11.960,00	Fundacja ANWIL 9.260,00 Środki własne 2.700,00
8.	„Przyjemne z pożytecznym czyli trampolinowo-anwilowa recepta na wakacyjną nudę”	Organizacja półkolonii letnie dla dzieci i młodzieży - zajęcia integracyjne językowe (z zakresu j. angielskiego, rosyjskiego, niemieckiego, jak również języka migowego), - zajęcia plastyczne, - zajęcia kulinarne - rejsy katamaranem po Zalewie Włocławskim, wyjście do kina, na kręgielnie, wizyta we WKB „Start” itp.	45	Parafia NSJ ”	18.639,64	Fundacja ANWIL 12.370,00 Parafia NSJ 6.269,64
9.	„Wakacje z pasją”	Zorganizowany wycieczek dla dzieci w miejscu zamieszkania, zajęcia sportowe.	50	TPD	18.909,00	Fundacja ANWIL 15.709,00 TPD 3.200,00
10.	Kolonia dla dzieci i młodzieży	„Jedziemy do Władysława”, „Wakacje nad morzem”,	120	TPD	118.758,00	UM WK-P 20.000,00 Kuratorium Oświaty

								25.680,00 TPD 73.078,00
11.	Moja mała ojczyzna w malarstwie i fotografii	Organizacja warsztatów plastyczno-malarskich i fotograficznych działania na rzecz dzieci w zakresie rozwoju zainteresowań.	50	TPD	3.921,00	UM WK-P 3.500,00 TPD 421,00		
12.	Warsztaty plastyczno-malarskie	Konkurs plastyczny dla dzieci	50	TPD	1.254,00	GM Włocławek 1.000,00 TPD 254,00		
13.	„Sport dla wszystkich”	Organizacja zajęć sportowych - wdrażanie dzieci i młodzieży do uprawiania sportu	50	TPD	1.929,00	GM Włocławek 1.500,00 TPD 429,00		
14.	„Jestem eko”	Edukacja ekologiczna - konkurs plastyczny	35	TPD	5.620,00	Fundacja ANWIL 4.400,00 TPD 1.220,00		
15.	Zdrowo jeść, by rosnąć w siłę	Program promujący zdrowe odżywianie wśród dzieci i młodzieży	70	TPD	13.500,00	Fundacja Gesco 13.500,00		
16.	Projekty społeczne realizowane metodą OSŁ	„Mikołajki na Zapiecku”, „Z wizytą w Papugarni”, „Mali mikołaje z wizytą małych u pacjentów włocławskiego Szpitala”, „Sadzenie drzewek”, „Wieczór andrzejkowy w TPD”, „Warsztaty bożonarodzeniowe na wschodzie”, „Południe - moja dzielnica, mała stolica”, „Walentynki w TPD”, „Halloween po polsku na wschodzie”, Projekt „Zakręcenii”, „Choińska z Zefirkami”, „Fascynujący dzień roślin”, „Dzień Dziecka w Nadleśnictwie”, „Lato dzieci na Wiśle”, „Moja piwnica - moja dzielnica”, „Leśne Wakacje – bez granic”, „Brzechwa dzieciom”, „Zabawy karnawałowe dawniej i dziś”	808 dzieci	MOPR Nadleśnictwo Włocławek TPD 2-5 ŚHP OHP Koło Naukowe Pedagogów „Persona” z KSW Fundacja Caietanus ZMN CK Browar B	18.803,47	MOPR 3.323,47 Nadleśnictwo Włocławek 50,00 2-5 ŚHP OHP 200,00, Market Kaufland - 750,00 Fundacji „ANWIL dla Włocławka” 12.230,00		

		„Warsztaty wielkanocne” działania w zakresie zagospodarowanie czasu wolnego dzieci - gry, zabawy i konkursy sportowe, kształtowanie umiejętności solidarności społecznej – zbiórka zabawek, kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych u dzieci i młodzieży poprzez poznawanie i upowszechnianie wiedzy historycznej i tradycji w formie zabawy, aktywizacja społeczności lokalnych.				Fundacja Caietanus 1.250,00 ZWN 1.000,00 Koło Naukowe Pedagogów „Persona” z KSW 50,00
17.	„Bezpieczna droga do szkoły”	Projekt edukacyjny „Bezpieczna droga” adresowany do dzieci zamieszkałych na osiedlu „Leopoldowo” w wieku od 7-14 lat. Wzięły w nim udział dwie grupy wiekowe: I- 7-10 lat II grupa 11-14 lat. Podczas zajęć dzieci uczyły się zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym oraz zasad pierwszej pomocy.	20 osób.	MOPR, KM Policji	484,09	MOPR 164,09 Społeczność lokalna 20,00 zł Wkład rzeczowy darczyńców ok. 300, 00 zł – 2 rowery.
18.	Spotkania z młodzieżą wrocławskich szkół liceów i techników w celu promocji działań środowiskowych Modelu OSL i Klubu Wolontariatu”	Projekt polegał na spotkaniach z młodzieżą w celu zaprezentowania podejmowanych działań środowiskowych przez Zespół ds. OSL i Klub Wolontariatu. Dzięki jego realizacji do Klubu Wolontariatu MOPR dołączyło 3 wolontariuszy, którzy aktywnie włączali się w pomoc przy realizacji projektów środowiskowych. Termin realizacji: styczeń 2017 r. – grudzień 2017 r.		MOPR		Bez nakładów finansowych
4. Rozwijanie systemu opieki i wsparcia dzieci i młodzieży pozbawionej opieki rodziców						
2016 r.						
1.	Placówki Opiekuńczo-	Zapewnienie całodobowej opieki, zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych,		Centrum Opieki nad Dzieckiem		

	wychowawcze	<p>edukacyjnych i rozwojowych z uwzględnieniem ich możliwości i potrzeb dla dzieci z terenu miasta Włocławek pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki. Na terenie miasta funkcjonuje 6 placówek o-w, w tym 4 prowadzone przez samorząd, a 2 przez NGO w ramach powierzenia zadania publicznego zapewnienie całonocnej opieki dzieciom i młodzieży pozbawionej opieki rodziców.</p>	164	<p>Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch” Zgromadzenie Zakonne Córek Najczystszej Serca Najświętszej Maryi Panny Caritas Diecezji Włocławskiej</p>	5.706.428,00	<p>GM Włocławek 1.400.661,11 środki własne prowadzących placówki o-w 4.305.766,89</p>
2.	<p>Współpraca Centrum Opieki nad Dzieckiem z Fundacją „Orlen”,</p>	<p>Centrum zorganizowało pomoc dla 7 wychowanków w postaci korepetycji z języka niemieckiego, angielskiego oraz w formie kursu przygotowawczego dla dzieci z gimnazjum, z takich przedmiotów jak: matematyka i chemia. Dla 6 dziewcząt zorganizowano kurs „Stylizacji paznokci”, który zakończył się egzaminem oraz uzyskaniem przez wychowanki certyfikatu. Najstarszemu wychowankowi sfinansowano kurs prawa jazdy, a najstarszej wychowance – studentce ostatniego roku studiów magisterskich pedagogiki, długoterminowy kurs języka angielskiego w Oxford School.</p>	15 osób	<p>Centrum Opieki nad Dzieckiem,</p>	20.000,00	<p>Fundacja „Orlen” 20.000,00</p>
3.	<p>Mieszkania chronione</p>	<p>Mieszkanie chronione to forma pomocy skierowana do pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, która umożliwia naukę prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego przy wsparciu specjalistów. Zgodnie z obowiązującym regulaminem wychowankowie po opuszczeniu pieczy zastępczej, zamieszkujący w mieszkaniu chronionym są zobowiązani do realizowania indywidualnego programu usamodzielnienia, a przede wszystkim do</p>	3 osoby	<p>MOPR</p>	8.914,00	<p>MOPR 8.914,00</p>

kontynuowania nauki.		2017 r.			
1.	<p>„Rodzina centrum” w</p> <p>Projekt partnerski z ROPS Toruń - głównym celem projektu rozwój i zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w województwie kujawsko-pomorskim.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie szerokiego dostępu do specjalistycznych usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla rodzin naturalnych i zastępczych w Centrach Wsparcia Rodziny, - warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą. <p>Mieszkanie chronione to forma pomocy skierowana do pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, która umożliwia naukę prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego przy wsparciu specjalistów. Zgodnie z obowiązującym regulaminem wychowankowie po opuszczeniu pieczy zastępczej, zamieszkujący w mieszkaniu chronionym są zobowiązani do realizowania indywidualnego programu usamodzielnienia, a przede wszystkim do kontynuowania nauki.</p>	327 osób	ROPS MOPR	293.382,00	MOPR EFS 293.382,00 zł.
2.	<p>Mieszkania chronione</p> <p>Mieszkanie chronione to forma pomocy skierowana do pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, która umożliwia naukę prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego przy wsparciu specjalistów. Zgodnie z obowiązującym regulaminem wychowankowie po opuszczeniu pieczy zastępczej, zamieszkujący w mieszkaniu chronionym są zobowiązani do realizowania indywidualnego programu usamodzielnienia, a przede wszystkim do kontynuowania nauki.</p>	5 osób	MOPR	8.480,09	MOPR 8.480,09
3.	<p>Placówki opiekuńczo-wychowawcze</p> <p>Zapewnienie całodobowej opieki, zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i rozwojowych z uwzględnieniem ich możliwości i potrzeb dla dzieci z terenu miasta Włocławek pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki. Na terenie miasta funkcjonuje 6 placówek o-w, w tym 4 prowadzone przez samorząd, a 2 przez NGO.</p>	144	Centrum Opieki nad Dzieckiem Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch” Zgromadzenie Zakonne Córrek Najczystszej	5.558.164,00	GM Włocławek 1.318.803,08 środki własne prowadzących placówki o-w 4.239.360,92

					Serca Najświętszej Maryi Panny Caritas Diecezji Wrocławskiej			
5. Intensyfikacja działań profilaktycznych uwzględniających nowe zagrożenia związane z używaniem środków psychoaktywnych (m.in. alkoholu, narkotyków, dopalaczy) skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży.								
2016 r.								
1.	Powiedz Stop Dopalaczom – chroń swoje życie	Podniesienie wiedzy wśród uczestników projektu w tym uczniów ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz ich rodziców i opiekunów na temat szkód w organizmie oraz skutków społecznych wywołanych spożywaniem narkotyków i dopalaczy poprzez organizację zajęć z pedagogiem, konkursów oraz funkcjonowanie punktu konsultacyjnego.	237 osób	PCK	6.461,95	UM WK-P 5.000,00 PCK 1.461,95		
2.	Nie daj szansy AIDS	Podniesienie poziomu wiedzy o HIV i AIDS wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz osób dorosłych, czego wynikiem będzie ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV. W ramach zadania przyłączono się do Ogólnopolskiej Olimpiady Promocji Zdrowego Stylu Życia, zorganizowano happening z okazji Światowego Dnia AIDS oraz uruchomiono „Telefon Zaufania AIDS”.	1 628 osób	PCK	2.473,00	GM Wrocławek 2.000,00 PCK 473,00		
3.	„NARKOTYKOM. DOPALACZOM. STOP”	Program ma charakter profilaktyczny. Program polegał na przeprowadzeniu wśród młodzieży i ich rodziców pogadanek na temat szkodliwości stosowania środków psychoaktywnych.	55 osób	MOPR ZS WSO „Cogito”		Bez nakładów finansowych		
2017 r.								
1.	„Tu jest moje miejsce – tu jest mój	Organizowanie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym, w tym min. zajęć		WSN		GM Wrocławek 5.000,00 zł		

dom"	sportowych i rekreacyjnych, kulturalnych, rozwijających zainteresowania itp.	100 osób	„Eurointegracja”	6.250,00	WSN „Eurointegracja” 1.250,00
2.	„Nie daj szansy AIDS”	845	PCK	2.470	GM Włocławek 2.000,00 PCK 470,00
3.	„Powiedz Stop Dopalaczom - chroń swoje życie”	128	PCK	4.540,86	GM Włocławek 3.500,00 PCK 1.040,86
4.	„NARKOTYKOM. DOPALACZOM. STOP”	120 osób	MOPR ZSWSO „Cogito”, Zespół Szkół nr 3		bez nakładów finansowych
6. Rozwój infrastruktury i świadczeń pomocowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych, dostosowanych do zdiagnozowanych potrzeb i nowych zjawisk w obszarze uzależnień.					
2016 r.					
1.	Program „Pomocna ręka”	5 osób	MOPR		bez nakładów finansowych
2.	Grupa wsparcia dla osób uzależnionych	57 osób	MOPR	-	bez nakładów finansowych

3.	Rodzinna Grupa Wsparcia	Rodzinna grupa wsparcia skierowana do osób współzależnych, DDA. Celem grupy jest możliwość podzielenia się swoimi problemami z osobami, które mają podobne przeżycia, poprawa jakości życia poprzez lepsze radzenie sobie z trudnymi emocjami, uzyskanie wiedzy na temat tego, co zrobić, aby lepiej egzystować z uzależnionym członkiem rodziny, uzyskanie wiedzy na temat choroby alkoholowej i współzależnienia.	15 osób	MOPR	-	bez nakładów finansowych
2017 r.						
1.	Poradnictwo indywidualne w Klubie Integracji Społecznej	Poradnictwo indywidualne dla uczestników KIS miało za zadanie zmobilizować do abstynencji i leczenia odwykowego, do utrzymywania zdrowego trybu życia i wdrażania pozytywnych postaw życiowych. Prowadzony proces terapeutyczny zakładał realizację osobistego planu i przede wszystkim kształtowanie podmiotowego zaangażowania w proces zdrowienia i zmiany osobistej. Poradnictwo realizowali instruktor terapii, konsultant, terapeuta i pedagog.	290 osób	MOPR		bez nakładów finansowych
2.	Grupa wsparcia	Organizacja samopomocowych grup wsparcia „Satysfakcjonujące życie – to jest możliwe”, Psychoedukacyjna grupa wsparcia, Otwarta grupa psychoedukacyjna dla osób uzależnionych i współzależnionych, Grupa wsparcia dla osób uzależnionych, otwarta rodzinna grupa wsparcia – celem utworzonych grup jest możliwość podzielenia się swoimi problemami z osobami, które mają podobne przeżycia, lepsze radzenie sobie z trudnymi emocjami, uzyskanie wiedzy na temat tego, co zrobić, aby lepiej egzystować z uzależnionym	84	MOPR	-	bez nakładów finansowych

		członkiem rodziny, uzyskanie wiedzy na temat choroby alkoholowej i współuzależnienia.					
3.	Projekt „Przyszłość w naszych rękach”	Program skierowany do osób bezrobotnych będących pod nadzorem kuratora, mających problemy z nadużywaniem środków psychoaktywnych. Głównym celem programu było wypracowanie pozytywnych postaw życiowych i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.	15 osób	MOPR PUP Sąd Rejonowy we Włocławku		bez nakładów finansowych-	
4.	Program „Pomocna ręka”	Skierowany do mieszkańców m. Włocławek, świadczących MOPR, uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Program ma na celu motywowanie do leczenia odwykowego w ośrodkach terapii uzależnień lub poradniach uzależnień. Program jest realizowany od wielu lat przy ścisłej współpracy z pracownikami OSPS MOPR.	7 osób	MOPR	-	bez nakładów finansowych-	
9.	Grupa AA „Iskierka”	Spotkania grupy Anonimowych Alkoholików w Klubie Integracji Społecznej. Wzajemne wsparcie w procesie trzeźwienia, motywacja do wytrwania w abstynencji.	10 osób	MOPR	-	bez nakładów finansowych-	
10.	Grupa AA dla kobiet	Spotkania grupy kobiet zmagających się z uzależnieniem od alkoholu. Wzajemne wsparcie w procesie trzeźwienia, motywacja do wytrwania w abstynencji.	8 osób	MOPR	-	bez nakładów finansowych-	
7. Rozwój form wsparcia rodzin z różnymi problemami związanymi z nadużywaniem środków psychoaktywnych z wykorzystaniem potencjału służb, instytucji i organizacji pozarządowych.							
2016 r.							
1.	Kolonie letnie z programem socjoterapeutycznym	Kolonie socjoterapeutyczne dla dzieci jako element rocznego programu socjoterapeutycznego i profilaktycznego i uzupełnienie całorocznej pracy z dziećmi. MOPR - 90 dzieci TPD – 40 dzieci	1849 dzieci	MOPR TPD Parafia NSJ	176.736,00	GM Włocławek 44.000,00 MOPR 95.940,00 Parafia 22.020,00	

	Parafia – 54 dzieci				TPD
2.	„Trzeźwe życie – lepsze życie”	Dofinansowanie realizacji zadań statutowych stowarzyszeń abstynenckich na rzecz swoich członków i ich rodzin, a także na rzecz społeczności lokalnej.	35 osób	WST Klub „Promień”	GM Włocławek 44.600,00 WST Klub „Promień” 8.306,83
3.	„Dzieciństwo bez dzieciństwa”	Prowadzenie działań i świadczeń pomocowych, w tym terapeutycznych, postrehabilitacyjnych, zapobiegawczych i integracyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i DDA oraz programów i świadczeń z zakresu terapii uzależnień dla dzieci, młodzieży i ich rodziców/opiekunów.	65 osób	WST Klub „Promień”	GM Włocławek 7.810,00 WST Klub Promień 974,46
2017 r.					
1.	Kolonie letnie z programem socjoterapeutycznym	Kolonie socjoterapeutyczne dla dzieci jako element rocznego programu socjoterapeutycznego i profilaktycznego i uzupełnienie całorocznej pracy z dziećmi. MOPR - 100 dzieci TPD – 40 dzieci Parafia NSJ – 48 dzieci	188 dzieci	MOPR TPD Parafia NSJ	UM Włocławek 42.000,00 MOPR 99.750,00 Parafia NSJ 22.000,00 TPD 21.350,00
2.	„Trzeźwe życie – lepsze życie”	Dofinansowanie realizacji zadań statutowych stowarzyszeń abstynenckich na rzecz swoich członków i ich rodzin, a także na rzecz społeczności lokalnej.	35 osób	WST Klub „Promień”	GM Włocławek 45.708,00 WST Klub „Promień” 7.900,00
3.	„Dzieciństwo bez dzieciństwa”	Prowadzenie działań i świadczeń pomocowych, w tym terapeutycznych, postrehabilitacyjnych, zapobiegawczych i integracyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i DDA oraz programów i świadczeń z zakresu terapii uzależnień	65 osób	WST Klub „Promień”	GM Włocławek 6.000,00 WST Klub Promień 1.212,00

	dla dzieci, młodzieży i ich rodziców/opiekunów.					
4.	Otwarta grupa wsparcia „Wolny Wybór”	Spotkania grupy wsparcia dla osób młodych, mających za sobą doświadczenie w używaniu środków psychoaktywnych, nie radzących sobie ze stresem szkolnym i w kontaktach z rówieśnikami.	13 osób	MOPR Stowarzyszenie „Wolny Wybór”		bez nakładów finansowych
8. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie						
2016 r.						
1.	Spotkanie z prawnikiem	Organizacja spotkania mieszkańców osiedla Leopoldowo z prawnikiem Stowarzyszenia „Azyl”, którego celem było upowszechnianie wiedzy o sposobach i metodach zapobiegania przestępności oraz zachowaniu się w sytuacjach kryzysowych, a także o możliwościach uzyskania pomocy prawnej w razie wystąpienia problemu przemocy w rodzinie.	6 osób	MOPR, Stowarzyszenie „Azyl”		Bez nakładów finansowych
2.	Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	Główny cel prowadzenia grupy to zwiększenie świadomości i poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności życiowych zwiększających niezależność i samodzielność oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Udział w grupie pomaga w wyjściu z izolacji i stanowi uzupełnienie indywidualnej terapii psychologicznej.	16 osób	MOPR		Bez nakładów finansowych
3.	Hostel dla ofiar przemocy	Zapewnienie bezpiecznego miejsca pobytu dla ofiar przemocy – kobiety z dziećmi. W trakcie pobytu w Hostelu przebywające w nim kobiety, jak i ich dzieci, mogły korzystać z oferty w formie poradnictwa specjalistycznego i terapii psychologicznej. Ponadto udzielano konsultacji prawnych i pedagogicznych.	18 osób	MOPR	9.600,00	MOPR 9.600,00
4.	Program korekcyjno-educacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Głównym celem programu było powstrzymanie osoby stosującej przemoc przed kontynuacją patologicznych zachowań poprzez rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,	12 osób	MOPR	10.152,00	K-P UW 10.152,00

		kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci, zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy w rodzinie.					
5.	Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy	Celem działalności Zespołu jest skoordynowanie wszelkich działań instytucji i organów zaangażowanych w niesienie pomocy osobom krzywdzonym. Zespół nastawiony jest na szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie. W ramach zespołu są planowane i realizowane działania pomocowe.	491 Niebieskich Kart	MOPR, Komenda Miejska Policji, pedagodzy szkolni, kuratorzy sądowi, przedstawiciele służby zdrowia			obsługa zespołu powierzona MOPR
2017 r.							
1.	Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	Główny cel prowadzenia grupy to zwiększenie świadomości i poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności życiowych zwiększających niezależność i samodzielność oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Udział w grupie pomaga w wyjściu z izolacji i stanowi uzupełnienie indywidualnej terapii psychologicznej	10 osób	MOPR			MOPR w ramach zadań statutowych
2.	Hostel dla ofiar przemocy	Zapewnienie bezpiecznego miejsca pobytu dla ofiar przemocy – kobiety z dziećmi. W trakcie pobytu w Hostelu przebywające w nim kobiety, jak i ich dzieci, mogły korzystać z oferty w formie poradnictwa specjalistycznego i terapii psychologicznej. Ponadto udzielano konsultacji prawnych i pedagogicznych.	14 osób	MOPR	9.600,00		MOPR 9.600,00
3.	Program korekcyjno-educacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Głównym celem programu było powstrzymanie osoby stosującej przemoc przed kontynuacją patologicznych zachowań poprzez rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci, zdobycie umiejętności komunikowania się i		MOPR	10.152,00		K-P UW 10.152,00

		rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy w rodzinie.				
4.	Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy	Celem działalności Zespołu jest skoordynowanie wszelkich działań instytucji i organów zaangażowanych w niesienie pomocy osobom krzywdzonym. Zespół nastawiony jest na szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie. W ramach zespołu są planowane i realizowane działania pomocowe.	445 Niebieskich Kart	MOPR, Komenda Miejska Policji we Włocławku, pedagogicy szkolni, kuratorzy sądowi, przedstawiciele służby zdrowia		obsługa zespołu powierzona MOPR
5.	„Włocławek Mówi Przemocy STOP”	Prowadzenie szeregu działań edukacyjnych i promocyjnych, związanych z tematyką antyprzemocową zakończonych Konferencją podsumowującą działania prowadzone w ramach projektu. Podjęte działania: działania edukacyjne – utworzono punkty informacyjne, wspólne patrole służb społecznych i policji – monitorowanie rodzin objętych pomocą społeczną, warsztaty dla rodziców – 24 osoby – zajęcia wzmacniające role rodzica, happening w przestrzeni publicznej z okazji Dnia Białej Wstążki z udziałem władz miasta, debaty telewizyjne w zakresie przemocy domowej.	ok. 350 osób	MOPR	82.000,00	MRPiPS 60.000,00 MOPR 22.000,00
III. Przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezdomności.						
1. Zapobieganie utracie lokalu mieszkalnego oraz zapewnienie dostępu do lokali socjalnych osobom eksmitowanym.						
2016 r.						
1.	Program Oddłużanie 2016	Zapobieganie eksmisjom i bezdomności poprzez zatrudnienie celem umożliwienia wznowienia wnoszenia opłat czynszowych; utrzymanie osób i rodzin w środowisku zamieszkania – 35.700,00. (wpływy finansowe z wpłat uczestników)	16 osób	MOPR PUP AZK	101.351,00	PUP FP 101.351,00
2017 r.						

1.	Program Oddłużanie 2017	Zapobieganie eksmisjom i bezdomności poprzez zatrudnienie celem umożliwienia wznowienia wnoszenia opłat czynszowych; utrzymanie osób i rodzin w środowisku zamieszkania - 75.950,08 (wpływy z wpłat uczestników).	38 osób	MOPR PUP AZK	268.855,00	PUP FP 268.855,00
2. Zapobieganie utrwaleniu się bezdomności i zwiększenie skali wychodzenia z bezdomności.						
2016 r.						
1.	Program wspierający „Nowa Droga”	Zwiększenie samodzielności osób bezdomnych poprzez realizację kompleksowego programu wsparcia w zakresie integracji społecznej i zawodowej.	8 osób	Caritas Diecezji Włocławskiej	71.847,00	MRPiPS 55.000,00 Caritas 16.847,00
2.	Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta Włocławek	Rezultatem realizacji zadania publicznego było zapewnienie schronienia i podstawowych potrzeb bytowych osobom bezdomnym oraz podejmowanie działań aktywizacyjnych w zakresie wsparcia osób bezdomnych w procesie włączenia do życia w społeczności lokalnej.	174 osoby	Caritas Diecezji Włocławskiej	451.413,00	GM Włocławek 261.625,00 Caritas 189.788,00
2017 r.						
1.	Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta Włocławek	Rezultatem realizacji zadania publicznego było zapewnienie schronienia i wszystkich koniecznych potrzeb bytowych osobom bezdomnym. Celem podejmowanych działań było również wsparcie osób bezdomnych w procesie włączenia do życia w społeczności lokalnej.	187 osób	Caritas Diecezji Włocławskiej	455.390,00	GM Włocławek 292.236,00 Caritas 163.153,00
3. Zmniejszenie negatywnych skutków funkcjonowania osób bezdomnych w miejscach niemieszkalnych.						
2016 r.						
1.	Ogrzewalnia dla osób bezdomnych	Działalność niskoprogowego ośrodka wsparcia dla osób bezdomnych w okresie od miesiąca listopada do miesiąca marca. W ogrzewalni przebywać mogą osoby pod wpływem środków psychoaktywnych.	72 osoby	Caritas Diecezji Włocławskiej	19.385,00	GM Włocławek 19.385,00
2.	Patrole służb mundurowych w	Organizacja i przeprowadzenie systematycznych patroli w miejscach przebywania osób bezdomnych,	34 osoby	Straz Miejska Policja		w ramach zadań

miejsca przebywania osób bezdomnych.	motywowanie do pobytu w schronisku, a w okresie jesienno-zimowym dowożenie osób bezdomnych do ogrzewalni.			statutowych	
2017 r.					
1.	Ogrzewalnia dla osób bezdomnych	Działalność niskoprogowego ośrodka wsparcia dla osób bezdomnych w okresie od miesiąca listopada do miesiąca marca. W ogrzewalni przebywać mogą osoby pod wpływem środków psychoaktywnych.	78 osób	Caritas Diecezji Włocławskiej	GM Włocławek 26.314,00
2.	Patrole służb mundurowych w miejscach przebywania osób bezdomnych.	Organizacja i przeprowadzenie systematycznych patroli w miejscach przebywania osób bezdomnych, motywowanie do pobytu w schronisku.	37 osób	Straż Miejska Policja	w ramach zadań statutowych
IV. Aktywizacja zawodowo – społeczna osób niepełnosprawnych.					
1. Promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych.					
2017 r.					
1.	Zakład Aktywności Zawodowej	Umożliwienie osobom niepełnosprawnym podjęcia pracy oraz przygotowaniu ich do w pełni samodzielnego, aktywnego funkcjonowania w środowisku oraz zapewnienie indywidualnego procesu rehabilitacji dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jest to możliwe dzięki działalności ekonomicznej prowadzonej przez ZAZ, który korzysta z rynkowych mechanizmów do realizacji celów społecznych.	52 osoby	ZAZ	ZAZ 1.468.976,00
2.	„Reintegracja społeczna mieszkańców Włocławka – I edycja”	Aktywizacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych. W ramach projektu zaplanowano staże dla osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie.	14 osób	MOPR SISE „Sukces”	MOPR EFS 99.550,00
2. Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych na chronionym i otwartym rynku pracy.					
2016 r.					

1	„Centrum Poradnictwa dla Osób Niepełnosprawnych	W ramach projektu osobom niepełnosprawnym zapewnione zostało bezpłatne poradnictwo i informacja o przysługujących uprawnieniach, procedurach załatwiania spraw i specjalistycznych instytucjach pomocnych w rozwiązywaniu problemów, pomoc prawną, psychologiczną oraz doradztwo zawodowe.	100 osób	SISE „Sukces” CEiK ZENIT/	25.675,00	UM WK-P 20.000,00 SISE „Sukces” 5.675,00
2.	Program „Sprawni Zawodowo”	Działanie skierowane na utrzymanie kontaktu z lokalnym rynkiem pracy i pracodawcami. Uczestnicy zajęć ŚDS są zapoznawani z aktualnymi wymaganiami i oczekiwaniami pracodawców, z warunkami zatrudnienia i przepisami obowiązującymi w tym zakresie.	15 osób	CEiPM OHP ŚDS	-	budżet CEiPM OHP
3.	Wyposażenie stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	W 2016 r. zawarto 3 umowy z pracodawcami, w ramach których zrefundowano wyposażenie 8 stanowisk pracy. Umowy gwarantują zatrudnienie na utworzonych stanowiskach na okres min. 3 lat.	6 osób	MOPR/	250.000,00	MOPR PFRON 250.000,00
4.	Sfinansowanie szkoleń i staży dla osób niepełnosprawnych	Sfinansowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych realizowanych przez PUP oraz związane z tym przedsięwzięciem wydatki na instrumenty rynku pracy.	5 osób	PUP	30.220,00	MOPR PFRON 30.220,00
2017 r.						
1.	„Sprawni i kreatywni”	W ramach projektu odbyły się: - zajęcia z doradcami zawodowymi z MCIZ - zajęcia ze specjalistą ds. rozwoju zaw. - spotkanie z pośrednikiem pracy z Młodzieżowego Biura Pracy - zajęcia w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej we Włocławku - spotkanie z pośrednikiem pracy z PUP - spotkanie z przedstawicielem MOPR - wizyta w Zakładzie Aktywności Zawodowej	11 osób	ŚDS CEiPM OHP/ CiPKZ, PUP, MOPR ZAZ		Budżet CEiPM OHP

2.	Wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	W 2017 r. zawarto 5 umów z pracodawcami, w ramach których zrefundowano wyposażenie 8 stanowisk pracy. Umowy gwarantują zatrudnienie na utworzonych stanowiskach na okres min. 3 lat.	8 osób	MOPR/	341.977,00	MOPR PFRON 341.977,00
3.	Przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej	Zawarto 3 umowy, w ramach których przyznano środki na rozpoczęcie nowych działalności gospodarczych.	3 osoby	MOPR	82.722,00	PFRON 82.722,00
4.	Sfinansowanie szkoleń i staży dla osób niepełnosprawnych	sfinansowanie szkolenia dla osób niepełnosprawnych realizowane przez PUP oraz związane z tym przedsięwzięciem wydatki na instrumenty rynku pracy.	4 osoby	PUP	19.895,00	MOPR PFRON 19.895,00
3. Wzrost świadomości społecznej na temat problemów osób niepełnosprawnych oraz zwiększenie wiedzy w zakresie uprawnień osób niepełnosprawnych.						
2016 r.						
1.	Dzień Drzwi Otwartych w ŚDS	Działanie skierowane na przybliżenie środowisku lokalnemu oferty terapeutycznej Środowiskowego Domu Samopomocy. Celem było również przybliżenie problematyki związanej z zaburzeniami zdrowia psychicznego osób dorosłych, przełamywanie barier społecznych i integracja ze społecznością lokalną.	nie szacowano liczby uczestników	ŚDS	-	bez nakładów finansowych
2.	Spotkania członków rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi	Działanie realizowane cyklicznie (raz na kwartał), skierowane do członków rodzin osób chorujących psychicznie. Podczas spotkań organizowanych w ŚDS członkowie rodzin mają możliwość uzyskania informacji o funkcjonowaniu swoich bliskich, o przejawach zachowań będących skutkiem choroby, a także o oddziaływaniu terapeutycznym oraz rehabilitacji psychiatrycznej i społecznej realizowanej w ŚDS.	28 osób	ŚDS	-	bez nakładów finansowych
3.	Klub Samopomocy	Utworzenie Klubu Samopomocy dla osób		ŚDS	45.449,00	K-P UW

	„Rozumiem i Wspieram”	przewlekłe chorych psychicznie. Poszerzenie oferty ŚDS z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc w placówce. Uczestnikom Klubu stworzono możliwość spotkań z osobami mającymi podobne problemy i doświadczenia życiowe. Poprzez odpowiedni dobór zajęć, osoby chorujące psychicznie otrzymały motywację do pozytywnych zmian i nabrania wiary we własne możliwości.	15 osób			45.449,00
4.	Promocja i edukacja na temat idei opieki paliatywnej i przekazywania 1% na rzecz OPP	Druk i kolportaż plakatów zapraszających na koncert „Głosy dla Hospicjum” oraz ulotek zachęcających do przekazywania 1% podatku. Szerzenie idei opieki paliatywnej oraz promocja dobrych praktyk i zachowań prospołecznych.	Mieszkańcy Włocławka oraz powiatu włocławskiego	PTOP	PTOP Środki własne.	
5.	Poradnictwo psychologiczne oraz socjalne dla rodzin osób niepełnosprawnych	Utworzenie 2 punktów poradnictwa psychologicznego i socjalnego dla opiekunów i rodzin osób z niepełnosprawnościami	47 osób	PCK	GM Włocławek 3.500,00 PCK 502,00	
6.	Dietoterapia w chorobach nowotworowej i terapii onkologicznej.	Głównym celem projektu było poszerzenie wiedzy i wzrost świadomości na temat zdrowego odżywiania w chorobie nowotworowej i terapii onkologicznej oraz promocja zdrowego stylu życia.	42 osoby	Stowarzyszenie „Amazonki	GM Włocławek 7.900,00 Stowarzyszenie „Amazonki” 1.680,00	
7.	Comiesięczne spotkania dla diabetyków	Podczas spotkań uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładów lekarzy różnych specjalności (diabetologa, okulisty, kardiologa, neurologa). Odbyły się również prelekcje dietetyka i specjalisty pielęgniarstwa. W trakcie spotkań istniała możliwość pomiaru poziomu cukru i ciśnienia krwi.	35 osób	PSD KSW	PSD 912,00	
8.	Udział w Ogólnopolskim Sympozjum	Udział w sympozjum pozwolił uczestnikom zapoznać się z najnowszymi wynikami badań w zakresie leczenia cukrzycy i przeciwdziałania	30 osób	PSD	GM Włocławek 700,00	

	Diabetologicznym „DIABETYKA EXPO 2016” w Toruniu	otyłości oraz z nowościami w ofercie firm farmaceutycznych.				
9.	Koncert charytatywny połączony z obchodami XX-lecia Polskiego Towarzystwa Opieki Paliatywnej Oddział we Włocławku	Koncert grupy „Camerata Vladislavia” połączony z uroczystym odsłonięciem i poświęceniem pomnika upamiętniającego podopiecznych hospicjum domowego. W spotkaniu wzięli udział J.E. ks. biskup Wiesław Mering, wspierający działania Towarzystwa proboszczowie i księża z włocławskich parafii.	Podopieczni hospicjum, rodziny obecnych i zmarłych pacjentów, pracownicy i przyjaciele stowarzyszenia . - ok. 50 osób	PTOP Fundacja Hospicyjna Sponsrzy	PTOP Fundacja Hospicyjna nie skalkulowano kosztów	
10.	Szkolenie z zakresu opieki nad osobą obłożnie chorą w domu	Organizacja szkolenia dla opiekunów pacjentów hospicjum domowego. Szkolenie obejmowało część medyczną oraz psychologiczną. Rodziny pacjentów otrzymały podręczniki z zakresu opieki nad przewlekle chorym w domu. Każdy z przybyłych mógł również zapoznać się z obsługą sprzętów ułatwiających opiekę nad osobami obłożnie chorymi. Swoimi doświadczeniami podzieliła się wieloletnia wolontariuszka hospicjum.	15 osób	Fundacja Hospicyjna	PTOP Fundacja Hospicyjna nie skalkulowano kosztów	
11.	Wspieranie działalności Hospicjum Domowego dla Dorosłych i Dzieci utworzonego i podlegającego pod PTOP Oddział we Włocławku	Zapewnienie opieki medycznej i pielęgniarskiej pacjentom Hospicjum Domowego przez lekarzy i pielęgniarki Zespołu Opieki Domowej. Pacjentom zapewniona jest także pomoc rehabilitantów, psychologa, pracownika socjalnego, a w razie potrzeby wolontariuszy. Pacjentom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej udzielono wsparcia rzeczowego (np. środki opatrunkowo-higieniczne) i finansowego.	492 osoby	PTOP	PTOP nie skalkulowano kosztów	
12.	Spotkanie przy	Spotkanie miało na celu zapewnić chwilę	15 osób	Fundacja	Fundacja	

					Hospicyjna Sponsory	Hospicyjna nie skalkulowano kosztów
	kawie dla opiekunów rodzinnych	odpoczynku i dać możliwość wzajemnego wsparcia członkom rodzin podopiecznych Fundacji Hospicyjnej. Udzielono również porad w zakresie odpowiedniego doboru sprzętu medycznego.				
13.	Rekreacyjne spotkanie członków w Rodzinnym Ogrodzie Dzielnikowym „Łęg”	Spotkanie miało na celu zwiększenie integracji środowiska włocławskich diabetyków.	30 osób	PSD	-	PSD nie kalkułowano kosztów
14.	Dzień Białej Laski	Organizacja spotkania integracyjnego dla członków PZN – Święto Osób Niewidomych	60 osób	PZN	2.700,00	GM Włocławek 2.200,00 PZN 500,00
2017 r.						
1.	Dzień Białej Laski	Organizacja spotkania integracyjnego dla członków PZN – Święto Osób Niewidomych	100	PZN,	7.951,65 zł	GM Włocławek 2.500,00- wpłaty uczestników 1.680,15 PZN 3.771,50
2.	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym	Udział w szkoleniach, konferencjach, spotkaniach, udział w prezentacji twórczości osób niepełnospr. „Mój świat – moje życie” - ćwiczenia teatralne zakończone prezentacją sztuki Lokomotywa – Juliana Tuwima – III miejsce (50 osób na scenie), udział członków Stowarzyszenia w Święcie Flagi - uczestniczyło 38 osób, udział we Włocławskim Forum Organizacji Pozarządowych w Browarze B – prezentacja dorobku stowarzyszenia, organizacja Jubileuszu 15-lecia Stowarzyszenia, udział w kampanii na rzecz filantropii w międzynarodowym Centrum Spotkań Młodzieży w Toruniu.	410 osób	WSN „Eurointegracja”	2.600,00	WSN „Eurointegracja 2.600,00

4. Tworzenie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin w życiu społecznym.

2016 r.

1.	Warsztaty terapii zajęciowej	Na terenie Włocławka działają dwa warsztaty terapii zajęciowej, których organizatorami są Towarzystwo Przyjaciół Dzieci i Polski Związek Niewidomych. Celem działalności WIZ jest rehabilitacja społeczna i zawodowa zmierzająca do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.	75 osób	TPD PZN	1.333.000,00	PFRON 1.199.700,00 GM Włocławek 133.300
2.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	Realizacja tego zadania polega na wsparciu finansowym osób niepełnosprawnych przy zakupie indywidualnego sprzętu do rehabilitacji w warunkach domowych oraz całkowite lub w znacznej części pokrycie kosztów zaopatrzenia ortopedycznego i w środki pomocnicze.	513 osób	MOPR	474.712,27	MOPR PFRON 474.712,27
3.	Turnusy rehabilitacyjne	Forma aktywnej rehabilitacji osób niepełnosprawnych połączona z elementami wypoczynku mająca na celu poprawę ogólnej sprawności, radzenia sobie w sytuacjach dnia codziennego, pobudzenie i rozwój zainteresowań.	272 osoby	MOPR	225.748,00	MOPR PFRON 225.748,00
4.	Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	MOPR we Włocławku przyznając osobie niepełnosprawnej dofinansowanie w przedmiotowym zakresie uwzględnił stopień i rodzaj niepełnosprawności, indywidualne potrzeby i możliwości osoby niepełnosprawnej oraz związek pomiędzy tymi potrzebami a wnioskowanym zakresem likwidacji barier.	42	MOPR	217.186,00	MOPR PFRON 217.186,00
5.	„Rehabilitacja – to dla nas bardzo wiele”	Prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych i wspomagających dla osób niepełnosprawnych.	100 osób	WSN Eurointegracja	7.500,00	GM Włocławek 6.000,00 WSN Eurointegracja

							1.500,00
6.	Wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego	Zapewnienie możliwości wypożyczenia niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego. Sprzęt wypożyczany jest na wniosek w formie podania – osoby zainteresowanej lub rodziny chorego.	50 osób	PCK	5.360,00	PCK 5.360,00	
7.	„Społecznie aktywni”	Projekt skierowany do osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi i członków ich rodzin w zakresie nawiązania relacji interpersonalnych, nabywania nowych umiejętności i kompetencji pomocnych w codziennym życiu i aktywnym funkcjonowaniu. Założeniem było także podniesienie samooceny uczestników, integracja i edukacja oraz wsparcie rodzin.	40 osób	ŚDS	89.404,00	MRPiPS 75.704,00 GM Włocławek 13.700,00	
8.	Spotkanie Wielkanocne	Spotkanie z okazji Świąt Wielkanocnych połączone z konkursem na stroik-koszyczki wielkanocny	100 osób	WSN Eurointegracja	1.000,00	WSN Eurointegracja 1.000,00	
9.	Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez wspieranie organizacji szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, organizacji sparingów, meczy kontrolnych w klubach sportowych działających na terenie Włocławka oraz udział we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez właściwe związki sportowe. Dyscypliny: bowling, pływanie, koszykówka, nordic-walking, gry i zabawy ruchowe.	100 osób	WSN Eurointegracja	12.500,00	GM Włocławek 10.000,00 WSN Eurointegracja 2.500,00	
10.	Organizacja XVII edycji Włocławskiej Ligi Koszykówki Amatorskiej oraz IX Turnieju Integracyjno-Sportowego Osób Niepełnosprawnych	Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez organizację zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta Włocławek dla osób niepełnosprawnych.	280 osób	WSN Eurointegracja WIKa,	8.750,00	GM Włocławek 7.000,00 WSN Eurointegracja 1.750,00	

11.	Olimpiada Hefajstosa 2016	Rozbudowane zawody sportowe z ceremoniałem olimpijskim w lekkiej atletyce i grach sportowych dla osób niepełnosprawnych.	380 osób	WSN Eurointegracja	40.000,00	GM Włocławek 40.000,00
12.	XV Międzynarodowa Spartakiada Osób Niepełnosprawnych w Inowrocławiu	Udział osób niepełnosprawnych w zawodach sportowych, aktywizacja fizyczna poprzez gry i zabawy.	50 osób	WSN Eurointegracja	500,00	WSN Eurointegracja 500,00
13.	Zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych	Zajęcia sportowe: pływanie – gry i zabawy w wodzie, koszykówka – elementy techniczne, gry i zabawy rekreacyjne.	100 osób	WSN Eurointegracja	20.000,00	Orlen Dar Serca 20.000,00
14.	Wycieczka turystyczno-krajoznawcza do Zakopanego i okolic	Udział w wyjeździe zorganizowanym do Zakopanego o charakterze integracyjno-turystycznym.	50 osób	WSN Eurointegracja	18.000,00	WSN Eurointegracja 18.000,00
15.	„Niewidomy, ale aktywny”	Aktywizowanie ruchowe osób niewidomych. Impreza obejmowała zajęcia na basenie, grę w kręgle, strzelectwo pneumatyczne.	30 osób	KS „Pionek”	2.082,00	GM Włocławek 1.700,00 środki własne 382,00
16.	Mistrzostwa Województwa w bowlingu osób niewidomych i słabowidzących.	Wyłonienie mistrzów woj. kujawsko-pomorskiego w poszczególnych kategoriach. Każdy uczestnik mistrzostw rozegrał 4 gry zgodnie z regulaminem Polskiego Związku Kręglarskiego.	25 osób	KS „Pionek”	2.223,00	UM WK-P 2.000,00 środki własne 223,00
17.	Wigilia i choinka dla osób niepełnosprawnych	Zorganizowano wieczór wigilijny dla 50 osób niepełnosprawnych z terenu miasta Włocławek, podczas której uczestnicy skorzystali z poczęstunku i zostali obdarowani paczkami, a dla 100 dzieci niepełnosprawnych została zorganizowana zabawa choinkowa z udziałem animatorów.	150 osób	PKPS	2.850,00	GM Włocławek 2.000,00 PKPS 850,00
18.	„Świąteczna	Zorganizowano spotkanie świąteczne dla 100 osób,	100 osób	PKPS	4.073	K-P UW

integracja"	w tym długotrwałe chorych, niepełnosprawnych oraz samotnych seniorów, podczas którego uczestnicy skorzystali z posiłku i zostali obdarowani paczkami z artykułami spożywczymi i przemysłowymi.				3.500,00 PKPS 573,00	
19.	„Wieczera wigilijna niepełnosprawnych”	Organizacja spotkania okolicznościowego dla osób niepełnosprawnych.	100 osób	Eurointegracja UM Włocławek	2.250,00	GM Włocławek 1.800,00 WSN Eurointegracja 450,00,00
20.	Wigilia dla osób niepełnosprawnych	Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych poprzez uczestnictwo w spotkaniu wigilijnym. Spotkanie wigilijne dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów z Koła Pomocy Dzieciom z Niepełną Sprawnością Ruchową przy TPD z udziałem wychowanków Centrum Opieki nad Dzieckiem, Środowiskowego Ogniska Wychowawczego oraz wolontariuszy PCK.	75 osób	PCK	2.525,00	GM Włocławek 1.700,00 PCK 825,00
21.	Zdrowe odżywianie osób niepełnosprawnych	W ramach Świątowych Dni Zdrowia osoby niepełnosprawne zabezpieczone zostały w podstawowe artykuły żywnościowe. Adresaci odbierali żywność sukcesywnie.	150 osób	PKPS	7.020,00	GM Włocławek 6500,00 PKPS 520,00
22.	Paczki Świąteczne dla podopiecznych PKPS ZR	Przygotowano paczki z artykułami spożywczymi dla podopiecznych PKPS znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej z terenu miasta Włocławek.	12 osób	PKPS	373,00	zbiórka publiczna
2017 r.						
1.	Warsztaty terapii zajęciowej	Na terenie Włocławka działają dwa warsztaty terapii zajęciowej, których organizatorami są Towarzystwo Przyjaciół Dzieci i Polski Związek Niewidomych. Celem działalności WTZ jest rehabilitacja społeczna i zawodowa zmierzająca do	75 osób	TPD PZN	1.333.000,00	PFRON 1.199.700,00 GM Włocławek 133.300,00

		ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.				
2.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	Realizacja tego zadania polega na wsparciu finansowym osób niepełnosprawnych przy zakupie indywidualnego sprzętu do rehabilitacji w warunkach domowych oraz całkowite lub w znacznej części pokrycie kosztów zaopatrzenia ortopedycznego i w środki pomocnicze.	766 osób	MOPR	429.975,88	MOPR PFRON 429.975,88
3.	Turnusy rehabilitacyjne	Forma aktywnej rehabilitacji osób niepełnosprawnych połączona z elementami wypoczynku mająca na celu poprawę ogólnej sprawności, radzenia sobie w sytuacjach dnia codziennego, pobudzenie i rozwój zainteresowań.	234 osoby	MOPR	196.558,00	MOPR PFRON 196.558,00
4.	Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	MOPR we Włocławku przyznając osobie niepełnosprawnej dofinansowanie w przedmiotowym zakresie uwzględnił stopień i rodzaj niepełnosprawności, indywidualne potrzeby i możliwości osoby niepełnosprawnej oraz związek pomiędzy tymi potrzebami a wnioskowanym zakresem likwidacji barier.	42 osoby	MOPR	176.079,24	MOPR PFRON 176.079,24
5.	Program „Aktywny samorząd”	Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji osób niepełnosprawnych.	88 osób	MOPR	281.327,70	PFRON 281.327,70
6.	Organizacja spotkań integracyjnych	Zabawa Karnawałowo-ostatkowa – każdy z uczestników przygotował własny poczęstunek, Dzień Kobiet i Mężczyzn - spotkanie kulturalno-integracyjne, spotkanie wiosenno-wielkanocne, zawody warcabowe, wycieczka do teatru, spotkanie wigilijno- integracyjne.	84	PZN Stowarzyszenie DEFACIO	5.536,52	GM Włocławek 3.000,00 wplaty uczestników 200,00 PZN 2.336,52
7.	Targi Cukrzyków	Wyjazd do Torunia na Targi Cukrzyków	20	PZN,	Na zaproszenie	bez nakładów

				Stowarzyszenie Cukrzyków we Włocławku		finansowych
8.	„Zdrowie, zdrowie i jeszcze raz zdrowie”	Prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych i wspomagających dla osób niepełnosprawnych.	100	WSN „Eurointegracja”	2.800,00	GM Włocławek 2.500,00 zł WSN „Eurointegracja”: 3005,00
9.	„Dasz sobie radę”	Organizacja przedsięwzięć kulturalnych, sportowych, okolicznościowych dla osób niepełnosprawnych	100	WSN „Eurointegracja”	5.600,00	GM Włocławek 5.000,00 WSN „Eurointegracja” 600,00
10.	„Olimpiada Hefajstosa Włocławek – 2017 ”	Wielkie zawody w lekkiej atletyce i grach sportowych dla osób niepełnosprawnych z ceremoniałem olimpijskim.	350	WSN „Eurointegracja”	25.000,00	GM Włocławek 25.000,00
11.	„Żyję zdrowo i sportowo – Ja i TY”	Upowszechnienie sportu różnych grup społecznych i środowiskowych – organizacja zajęć sportowych – kręgle– gry i zabawy, koszykówka – elementy techniczne, gry i zabawy rekreacyjne	410	WSN „Eurointegracja”	12.500,00	MSiT 10.000,00 WSN „Eurointegracja”: 2.500,00
12.	Święto Żuru Kujawskiego VIII Konkurs	Żur Kujawski prezentacja wypieków wykonanych przez członków stowarzyszenia Eurointegracja.	40	WSN „Eurointegracja,” WCK -Browar B Klub Łęg	300,00	WSN „Eurointegracja” 300,00
13.	„Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży niepełnosprawnej”.	Organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - Bowling, pływanie, koszykówka, gry i zabawy, nordic-walking	200	WSN „Eurointegracja”	12.500,00	GM Włocławek 10.000,00 WSN „Eurointegracja” 2.500,00
14.	Piracki Turniej Integracyjno-Sportowy Osób	Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez organizację zawodów i imprez sportowych oraz sportowo-rekreacyjnych Rozgrywki Włocławskiej	300	WSN „Eurointegracja” WILKA	10.000,00	GM Włocławek 8.000,00 WSN

	Niepełnosprawnych i Sprawnych	Koszykówki Amatorskiej oraz Piracki Turniej Integryjno-Sportowy Osób Niepełnosprawnych i Sprawnych	200			Eurointegracja 2.000,00
15.	„Sztuka i Ja”	Organizacja zajęć plastyczno – technicznych oraz wspólne biesiadowanie – Spotkanie opłatkowe	100	WSN „Eurointegracja”	1.340,00	GM Włocławek 1.200,00 WSN „Eurointegracja”: 140,00
16.	Spotkanie Wielkanocne	Konkurs na stroiczek-koszyczek wielkanocny	100	WSN „Eurointegracja”	1.000,00	WSN „Eurointegracja”
17.	Kiermasz	Kiermasz wyrobów bożonarodzeniowych wykonanych przez członków Stowarzyszenia Eurintegracja.	20	WSN „Eurointegracja”	300,00	WSN „Eurointegracja”
18.	XVI Międzynarodowa Spartakiada Osób Niepełnosprawnych Inowrocław	Udział osób niepełnosprawnych w zawodach sportowych – gry i zabawy	50	WSN „Eurointegracja”	500,00	WSN „Eurointegracja” 500,00
19.	X Włocławski Jarmark Rozmaitości „KU WISLE”	Udział Członków Stowarzyszenia w organizacji wystawy różnych prac artystycznych, rękodzielnictwa w trakcie Dni Włocławka.	20	WSN „Eurointegracja”	-	Bez nakładów finansowych
20.	Piknik Wolontariatu – Przystań Wodna na rzece Wisła - udział	Organizacja spotkania integracyjnego dla wolontariuszy działających na rzecz osób niepełnosprawnych.	10	WCOPiW, WSN „Eurointegracja”	-	Nie kalkulowano kosztów
21.	Wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego	PCK oferuje społeczności lokalnej wypożyczenie najpotrzebniejszego sprzętu rehabilitacyjnego. Sprzęt wypożyczany jest na wniosek w formie podania - osoby zainteresowanej lub rodziny chorego.	44	PCK	2.410,00	PCK 2.410,00
22.	„Wigilia dla osób	Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych,			2.080,00	GM Włocławek

	niepełnosprawnych - spotkanie integracyjne”	dzieci z centrum opieki nad dzieckiem oraz z środowiskowego ogniska wychowawczego z dziećmi i młodzieżą pełnosprawną poprzez uczestniczenie w wydarzeniu integracyjno-kulturalnym.	60	PCK		1.300,00 PCK 780,00
23.	„Bez barier” – cykl projektów	Zajęcia edukacyjne w Muzeum Etnograficznym w Kłóbce 50 osób, zajęcia edukacyjne w Nadleśnictwie Włocławek 17 osób, wizyta w studio telewizyjnym 23 osoby, wizyta w Fabryce Fajansu 17 osób, piknik na pożegnanie lata 52 osoby, warsztaty w Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej 40 osób, 3 wyjścia do kina łącznie 149 osób, film dokumentujący funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w ich środowisku lokalnym – 100 osób.	156 osób	Stowarzyszenie OLIGO	6.668,38	Fundacja ANWIL 5.752,00 Stowarzyszenie OLIGO 916,38,
24.	Wspomaganie rozwoju osób niepełnosprawnych intelektualnie	Zapewnienie 70 grupowych zajęć hydroterapii dla osób niepełnosprawnych.	20	Stowarzyszenie OLIGO	9.970,00	GM Włocławek 8.000,00 Stowarzyszenie OLIGO 1.970,00
25.	„Bez barier – nowe umiejętności, nowe możliwości”	Organizacja 55 grupowych zajęć artystycznych i 8 grupowych zajęć kulinarnych	35 osób	Stowarzyszenie OLIGO	8.191,15	GM Włocławek 7.000,00 Stowarzyszenie OLIGO 1.191,15
26.	Rehabilitacja osób niepełnosprawnych intelektualnie z pomocą zwierząt i sztuki	Organizacja zajęć w zakresie indywidualnej hipoterapii 289 zajęć dla 17 osób, indywidualnych zajęć dogoterapii 630 zajęć 18 osób, grupowych zajęć teatrotterapii 10 zajęć dla 23 osób.	58 osób	Stowarzyszenie OLIGO	26.636,22	UM WK-P 10.000,00 Stowarzyszenie OLIGO 16.636,22

27.	„Włocławek sercem malowany” VIII Włocławski plener malarski osób niepełnosprawnych	Organizacja pleneru malarskiego dla osób niepełnosprawnych – prezentacja umiejętności.	66	Stowarzyszenie OLIGO	1.783,66	GM Włocławek 1.200,00 Stowarzyszenie OLIGO 583,66
28.	Zdrowe odżywianie osób niepełnosprawnych starszych i samotnych.	Zabezpieczenie osób niepełnosprawnych w podstawowe artykuły żywnościowe tj. mleko, cukier, sery, makaron, olej, mięso mielone, dżem, sok, itp. Adresaci odbierali żywność sukcesywnie w ramach świątowych dni zdrowia	150	PKPS	9.397,40	GM Włocławek 8.700,00 PKPS 697,40
38.	Wigilia i choinka dla osób niepełnosprawnych	Zorganizowano wieczór wigilijny dla 70 osób niepełnosprawnych z terenu miasta Włocławek. Dla 70 dzieci niepełnosprawnych została zorganizowana zabawa choinkowa z udziałem animatorów. Uczestnikom wręczono paczki ze słodyczami i innymi artykułami spożywczymi.	140	PKPS	2.899,55	GM Włocławek 2.200,00 PKPS 699,55
39.	Wigilijne spotkanie osób niepełnosprawnych	Organizacja spotkania wigilijnego dla osób niepełnosprawnych.	50	TPD	2.087,00	GM Włocławek 1.800,00 TPD 287,00
V. Aktywizacja i integracja oraz poprawa warunków funkcjonowania seniorów.						
1. Wspieranie rozwoju aktywności i integracji społecznej seniorów.						
2016 r.						
1.	Kluby Seniora	Na terenie miasta Włocławek prowadzonych jest 7 Klubów Seniora działających przy PKPS we Włocławku. Kluby Seniora stanowią miejsce spotkań osób starszych, w których stworzono możliwość rozmowy z innymi osobami, wymiany doświadczeń, wspólnego spędzania czasu oraz nawiązania nowych znajomości. Członkowie Klubów Seniora współpracują również z PKPS ZR w ramach wolontariatu odwiedzając	290 osób	PKPS	14.776,00	PKPS 14.776,00

		podopiecznych, u których świadczone są usługi opiekuńcze, głównie osoby starsze, samotne, niesamodzielne.				
2.	Z kozą na zapusty	Organizacja spotkania edukacyjno-integracyjnego w Muzeum Etnograficznym, kultywowanie polskich tradycji świątecznych (zapusty) oraz budowanie więzi międzypokoleniowych z wykorzystaniem obchodów Dnia Babci i Dziadka w spotkaniu wzięło udział 12 seniorów.	35 osób	MOPR	240,00	MOPR 240,00
3.	Gala Włocławskiej Krzyżówki	Organizacja konkursu na najciekawszą krzyżówkę, zagadkę, na temat Włocławka, organizacja uroczystej gali wręczenia nagród w Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej dla seniorów i dzieci, spotkania integracyjne wzmacniające więzi międzypokoleniowe, pogłębienie wiedzy o Włocławku, promocja miasta, rozwój zainteresowań, wydanie publikacji pt. „Włocławska krzyżówka” przez drukarnię EXPOL, w której zaprezentowano wszystkie prace konkursowe: 22 krzyżówki, 30 zagadek, 33 rebusy oraz wiersze i rysunki. Uczestnikami projektu byli uczniowie śródmiejskich szkół Zespół Szkół Nr 3, Szkoła Podstawowa Nr 3, pensjonariusze Ośrodka Dniennego Pobytu.	186 osób	MOPR	860,83	MOPR 860,83
4.	Spotkanie Wigilijne	Organizacja spotkania integracyjnego dla osób starszych i samotnych oraz dzieci z osiedla Kazimierza Wielkiego, połączona z prezentacją przedstawienia bożonarodzeniowego przygotowanego przez dzieci. Integracja społeczności lokalnej, budowanie więzi międzypokoleniowej oraz zapewnienia wsparcia emocjonalnego osobom samotnym.	99 osób	MOPR	272,76	MOPR 272,76
5.	III Amatorski	Prezentacja umiejętności tanecznych z				

	Turniej tańca pt. „Teatralne impresje”	nagrodami (w Teatrze Impresyjnym), integracja seniorów oraz dzieci i młodzieży szkolnej, w tym niepełnosprawnej, budowanie więzi międzypokoleniowych, kształtowanie akceptacji ze względu na wiek, niepełnosprawność.	150 osób	MOPR	463,85	MOPR 463,85
6.	„Razem przez niepełnosprawność – integracja międzypokoleniowa”	Spotkania integracyjne osób młodych z seniorami, wspólne inicjatywy, planowanie zadań.	180 osób	WSN Eurointegracja	21.563,00	Fundacja ANWIL 15.740,00 WSN Eurointegracja 5.823,00
7.	Aktywny Senior	Zorganizowano przegląd twórczości osób w wieku 60+, podczas którego adresaci zadania mieli zapewnione zakwaterowanie i wyżywienie oraz brali udział w zajęciach plastycznych, ćwiczeniach fitness, spotkaniu z dietetykiem oraz kursie pierwszej pomocy. Przegląd miał na celu integrację osób starszych z młodszym pokoleniem, upowszechnianie kultury, przekazywanie tradycji i obrzędów ludowych.	60 osób	PKPS	10.120,00	UM WK-P 5.000,00 PKPS 5.120,00
8.	Dzień Seniora	Cykliczne spotkania seniorów Klubu Seniora Zazamcze, pomoc w prowadzeniu działalności, organizacja uroczystości w formie zabawy tanecznej dla seniorów i chętnych mieszkańców osiedla Zazamcze, integracja i aktywizacja seniorów.	30 osób	MOPR, Klub Seniora Zazamcze	199,89	MOPR 199,89
9.	Ubieranie choinki na osiedlu Zazamcze i Leopoldowo	Aktywizacja mieszkańców osiedla Zazamcze i Leopoldowo w tym seniorów do działania na rzecz lokalnej społeczności, dbanie o wygląd osiedla, kultywowanie tradycji świątecznych, integracja mieszkańców.	100 osób	MOPR	1.239,66	MOPR 1.239,66
10.	„Akademia Nowoczesnego Seniora”	Aktywizacja i integracja seniorów, zapewnienie zajęć obsługi komputera, Internetu oraz urządzeń peryferyjnych u 100 osób starszych powyżej 60	100 osób	SISE „Sukces” CEIK ZENIT	149.900,00	MRPIPS 133.400,00 SISE „Sukces”

		roku życia.				16.500,00
11.	Piknik powitanie wakacji	Organizacja dla rodzin z dziećmi, dzieci ze świetlicy Oratorium i pensjonariuszy DPS przy ul. Żeromskiego pikniku integracyjno-rodzinnego, którego celem było kształtowanie prawidłowych relacji, szacunku i współpracy w grupie, budowanie więzi lokalnych, niwelowanie poczucia wyobcowania i anonimowości, aktywizacja społeczności lokalnej.	43 osoby	MOPR	Bez nakładów finansowych	Bez nakładów finansowych
2017 r.						
1.	„Kolorowe Sportowe Szaleństwo dla Ciebie i dla Mnie”	Spotkania integracyjne młodzieży z seniorami, wspólne inicjatywy, zadania.	200	WSN „Eurointegracja”	10.400,00	Fundacja ANWIL 8.320,00 WSN „Eurointegracja” 2.080,00
2.	„Włocławscy seniorzy dla Śródmieścia”	Spotkanie włocławskich seniorów skupiających się w uniwersytetach trzeciego wieku, klubach seniora i stowarzyszeniach z mieszkańcami Śródmieścia.. Zakupiono dwie choinki, które każdy z uczestników mógł udekorować własnoręcznie zrobioną ozdobą. Głównym punktem wydarzenia było wspólne kolędowanie. Spotkanie odbyło się w Kawiarence Obywatelskiej „Śródmieście Cafe” przy ul. 3 Maja Przedsięwzięcie finansowane w całości w ramach projektu „Śródmieście na drodze do zmian – opracowanie narzędzi aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkańców Centrum Włocławka” współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach PO Pomoc Techniczna 2014-2020	250	Kluby Seniora: Jubilat, Łęgowianie, Nasz Dom, Piast, Stokrotka, Wrzos, Zazamcze, Złota Jesień Patronat honorowy Prezydent Miasta Włocławek	2.500,00	Przedsięwzięcie finansowane w Funduszu Spójności PO Pomoc Techniczna 2014-2020 2.500,00
3.	Przeгляд artystyczny w Sitnicy	Zorganizowano przegląd twórczości osób starszych (60+), podczas którego adresaci zadania mieli	207	PKPS	12.525,64	PKPS 12.525,64

		zapewnione zakwaterowanie i wyżywienie oraz brali udział w warsztatach muzycznych i zajęciach nordic walking. Przegląd miał na celu integrację środowiska osób starszych, upowszechnienie kultury, przekazywanie tradycji i obrzędów ludowych.					
4.	Kluby Seniora	Prowadzenie na terenie Włocławka 7 klubów seniora. Kluby działające przy PKPS ZR stanowią miejsce spotkań osób starszych, dając możliwość rozmowy z innymi osobami, wymiany doświadczeń, wspólnego spędzenia czasu oraz nawiązania nowych znajomości. Członkowie Klubów Seniora współpracują również z PKPS ZR w ramach wolontariatu odwiedzając podopiecznych, u których świadczone są usługi opiekuńcze, głównie osoby starsze, samotne, niesamodzielne. Ponadto CK Browar B wspiera Klub Seniora „Łęgowanie” w ramach Klubu Łęg.	363 osoby	PKPS CK Browar B	11.809,82	PKPS 11.809,82	
5.	Włocławski Uniwersytet Trzeciego Wieku	Prowadzenie działalności edukacyjnej, zdrowotnej, kulturalnej, twórczej oraz turystyczno-krajoznawczej dla osób starszych.	218 osób	CKUiZ		Nie kalkulo wano kosztów	
6.	Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku	Prowadzenie działalności edukacyjnej, zdrowotnej, kulturalnej, twórczej oraz turystyczno-krajoznawczej dla osób starszych.	200 osób	KSW		Nie kalkulo wano kosztów	
7.	Rada Seniorów	Współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Włocławek przy opiniowaniu i rozstrzyganiu istotnych problemów, dotyczących potrzeb i oczekiwań seniorów	11 osób	Rada Seniorów/ Urząd Miasta Włocławek		Nie kalkulo wano kosztów	
2. Zapewnienie wsparcia umożliwiającego osobom starszym funkcjonowanie w środowisku lokalnym.							
2016 r.							
1.	Usługi opiekuńcze w miejscu	Realizacja zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegała na organizowaniu		PCK PKPS	8.441.728,50	GM Włocławek 8.412.928,50	

zamieszkania	i świadczeniu usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, opiekę pielęgnacyjną, zaleconą przez lekarza oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Zadanie realizowane przez PCK i PKPS w ramach powierzenia zadania publicznego	671 osób	MOPR	PCK 14.400,00 odpłatność odbiorców usług 3.515.664,50
2.	Pudełko życia Ułatwienie udzielenia pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia u osób m.in. nieprzytomnych, przez różne służby, w tym ratowników medycznych, straży pożarnej czy pracowników socjalnych poprzez korzystanie z „Pudełek Życia” przez seniorów w swoich domach.	500 osób	PCK	GM Włocławek 7.000,00 PCK 1.200,00
2017 r.				
1.	Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania Realizacja zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegała na organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, opiekę pielęgnacyjną, zaleconą przez lekarza oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Zadanie realizowane przez PCK i PKPS w ramach powierzenia zadania publicznego	688 osób	PCK PKPS MOPR	GM Włocławek 5.072.298,50 PCK 40.622,00 PKPS 22.389,00 Odpłatność odbiorców usług 445.839,50
2.	„Pudełko życia” Ułatwienie udzielenia pomocy w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia u osób starszych w tym ratowników medycznych, Straży Pożarnej czy pracowników socjalnych.	1600	PCK	UM WK-P 20 000 PCK 9.571,15
3.	„Wsparcie chorych dializowanych otrzewnowo” Organizacja szkolenia dla sióstr PCK - podniesienie kwalifikacji i umiejętności zawodowych sióstr PCK.	6	PCK	UM WK-P 3.000,00 PCK 1.450,00
4.	Paczki świąteczne Przygotowano paczki z artykułami spożywczymi	12	PKPS	Zbiórki publiczne 271,43

dla osób korzystających z usług opiekuńczych	dla 12 podopiecznych, znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej z terenu miasta Włocławek, u których PKPS świadczy usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.				271,43
3. Zapewnienie całodobowej opieki osobom starszym.					
2016 r.					
1. Domy pomocy społecznej	Zapewnienie całodobowej opieki osobom niesamodzielnym z powodu wieku lub choroby. Na terenie miasta funkcjonują 3 dps – 2 prowadzone przez GM Włocławek DPS ul. Nowomiejska, DPS ul. Dobrzyńska – 122 miejsca, DPS ul. Żeromskiego 30 miejsc. Ponadto GM Włocławek ponosi koszty pobytu mieszkańców miasta w dps na terenie innych powiatów – 310 osób	190 osób	GM Włocławek MZOZ	9.360.753,00	GM Włocławek wydatki na utrzymanie dps oraz na ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców miasta
2017 r.					
1. Domy pomocy społecznej	Zapewnienie całodobowej opieki osobom niesamodzielnym z powodu wieku lub choroby. Na terenie miasta funkcjonują 3 dps – 2 prowadzone przez GM Włocławek DPS ul. Nowomiejska, DPS ul. Dobrzyńska – 122 miejsca, DPS ul. Żeromskiego 30 miejsc. Ponadto GM Włocławek ponosi koszty pobytu mieszkańców miasta w dps na terenie innych powiatów – 469 osób	199 osób	GM Włocławek MZOZ	10.003.124,00	GM Włocławek wydatki na utrzymanie dps oraz na ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców miasta
VI. Rozwój kapitału ludzkiego.					
1. Wzmacnianie partycypacji członków lokalnej społeczności poprzez rozwijanie programów i działań rewitalizacyjnych.					
2016 r.					
1. Projekty społeczne pracowników społecznych realizowane metodą	Działania projektów społecznych ukierunkowane są na rozwój społeczności lokalnej z aktywnym udziałem lokalnych liderów w myśl zasady pomagając innym pomagasz sobie sam - Warsztaty	591 osób	MOPR OSŁ Parafia pw. Św. Stanisława, 2-5 Hufiec Pracy,	3.059,32	MOPR 2.109,32 Parafia pw. Św. Stanisława

OSL	<p>edukacyjno-plastyczne u Św. Stanisława, Piknik – powitanie wakacji, „Południe – moja dzielnica mała stolica, Piknik „Zakończenie Wakacji”, Polsko-Ormiańskie zwyczajne wielkanocne, Coś dla mnie, coś dla ciebie, Dzień Dziecka na osiedlu Leopoldowo, Powitanie jesieni na osiedlu Zamcze, Warsztaty edukacyjno-plastyczne u Św. Stanisława Działania ukierunkowane są również na kreowanie właściwych wzorców zachowań, wzajemnego szacunku wśród mieszkańców poszczególnych osiedli, jak też w ramach więzi wewnątrzdziałalności.</p>		Fund. Cajetanus		500,00 Hufiec Pracy 350,00 Społeczność lokalna 100,00	
2.	Spotkania z przedstawicielami społeczności	Projekt polegający na wspieraniu aktywnych liderów osiedla „Południe”, oparty na systematycznej współpracy Organizatora Społeczności Lokalnej z przedstawicielami mieszkańców.	6 osób	MOPR Parafia pw. Św. Stanisława,	69,00	MOPR 19,00 Parafia 50,00
3.	Otwarte akcje poboru krwi	Celem akcji jest pozyskanie krwi oraz promocja honorowego krwiodawstwa wśród mieszkańców Włocławka. W 2016 roku przeprowadzono: <ul style="list-style-type: none"> • 12 akcji wśród społeczności lokalnej • 16 akcji na terenie szkół ponadgimnazjalnych Podczas przeprowadzonych akcji pozyskano 313 litrów krwi.	698 osób	PCK	2.040,00	PCK 2.040,00
4.	Spotkania z przedstawicielami bloków (Grupa Samopomocowa Leopoldowi – GSL)	Organizacja cyklicznych spotkań z aktywnymi mieszkańcami, tworzenie warunków do edukacji i wzajemnego wsparcia, wzbudzenie i wspieranie aktywności społeczności lokalnej do pracy na rzecz własnego środowiska, kształtowanie umiejętności pełnienia ról społecznych, umiejętności określenia istotnych potrzeb i problemów, wyznaczania wspólnych celów, tworzenia planów działania i realizacji zaplanowanych działań, zmiana	10 osób	MOPR	Bez nakładów finansowych	Bez nakładów finansowych

		stereotypów krążących w mieście na temat „mieszkańca Zakrętu”.					
5.	„Międzynarodowy Dzień Wolontariusza”	Inicjatorami projektu byli: WCOPiW, Zespół ds. OSL i Klub Wolontariatu. Spotkanie miało uroczysty charakter i było okazją do podziękowania wolontariuszom i liderom społeczności lokalnej za ich dotychczasową pracę i zaangażowanie. Dwojgu wolontariuszy wręczone zostały międzynarodowe certyfikaty „Lever”.	45 osób	WCOPiW MOPR	980,00	WCOPiW 300,00 MOPR 680,00	
2017 r.							
1.	Projekty społeczne pracowników społecznych realizowane metodą OSL	Działania projektów społecznych ukierunkowane są na rozwój społeczności lokalnej z aktywnym udziałem lokalnych liderów w myśl zasady pomagając innym pomagasz sobie – Z wizytą w Teatrze Impresaryjnym, „Z tańcem przez Świat” - IV Amatorski Turniej Tańca, „Śródmiejskie dzieci przyszłością wrocławskiego wolontariatu”, Gala konkursu plastycznego pt. „Kolorowy Świat”, „Z wizytą w Kłóbce”, „Gotuj z rodziną Cirillo”, „Coś dla mnie, coś dla ciebie”, „Dzień Dziecka na osiedlu Leopoldowo”, „Ognisko na osiedlu Leopoldowo”, „Warsztaty florystyczne na osiedlu Leopoldowo”, „Sadzenie drzewek”, „Małowanie na osiedlu Leopoldowo - Przywrócenie Tęczowego Osiedla”, „Sprzątanie Świata”, „Spotkanie wigilijne na os. Leopoldowo”, „Wspólne ubieranie choinki”, „Piknik rodzinny na Wschodzie”, „Ognisko Integracyjne”, „Mieszkańcy na wschodzie spotykają się z ciekawymi ludźmi”, „Mikołajkowe zdobienie pierników na wschodzie”, „Spotkanie wigilijne”, „Wielkanocne ciacho”, „Warsztaty edukacyjno – plastyczne”, „Dzień Wolnej Sztuki”, „Jak nie MY, to kto”,	3050 osób	MOPR, Teatr Impresaryjny Centrum Kultury „Browar B” Hufiec Pracy 2-5, Klub Seniora „Zazamcze” Koło Naukowe Pedagogów „Persona”, Świetlica WTZ TPD FIO Kościół Ewangelicznych Chrześcijan Fundacja Caietanus Miejska Biblioteka RUN Chłodnia Fundacja „Mam marzenie”	18.233,73	MOPR 8.033,73 FIO 3.000,00 Fundacja Caietanus 550,00 Nadleśnictwo 50,00 Firma Arteks 5.000,00 Społeczność lokalna 1.600,00	

	<p>„Wielkanocne Tradycje”, „Kolorowe Ferie”, „Gra mały książę”, „Witaj św. Mikołaju”, „Gwiazdkowa niespodzianka”, Przedstawienie „Igraszki z diabłem”, „Dzień Kobiet dla kobiet”, „Piknik rodzinny w Parafii pw. Św. Józefa”, „Dzień Sąsiada”, „Pikników nadszedł czas....”, „Mam Marzenie”, „Marsz dla życia i rodziny”, „Dożynki Parafialne”, „Między nami kobietami”, Jesienne spotkania na „Zamczu”, Anielskie spotkanie przy choince, Spotkanie wigilijne.</p> <p>Działania ukierunkowane są również na kreowanie właściwych wzorców zachowań, wzajemnego szacunku wśród mieszkańców poszczególnych osiedli, jak też w ramach więzi wewnątrzrodzinnych.</p>							
2.	<p>„Spotkania z przedstawicielami bloków” (Grupa Samopomocowa Leopoldowi – GSL).</p>	<p>Projekt polegający na wspieraniu grupy samopomocowej składającej się z przedstawicieli mieszkańców osiedla Leopoldowo. Oparty na systematycznej stałej współpracy Organizatora Społeczności Lokalnej i pracowników socjalnych z przedstawicielami mieszkańców osiedla. Spotkania odbywały się raz w miesiącu.</p>	10 – 15 osób	MOPR	50,00	MOPR	50,00	MOPR 50,00
3.	<p>„Spotkania ze społecznością lokalną”</p>	<p>Były to spotkania z liderami i mieszkańcami dzielnicy „Wschód”. Przedsięwzięcia odbywały się cyklicznie w ciągu roku w siedzibie KIS. Projekt oparty był na systematycznej stałej współpracy Organizatora Społeczności Lokalnej z przedstawicielami mieszkańców. W trakcie spotkań omawiane były potrzeby mieszkańców oraz plany do zrealizowania.</p> <p>Termin realizacji: styczeń – grudzień 2017 r.</p>	20 osób	MOPR		MOPR		Bez nakładów finansowych
4.	<p>„Spotkania z przedstawicielami</p>	<p>Projekt polegający na wspieraniu grupy aktywnych liderów osiedla „Południe”, oparty na</p>	12 osób	MOPR	331,59	MOPR	331,59	MOPR 331,59

społeczności lokalnej”	systematycznej stałej współpracy Organizatora Społeczności Lokalnej z przedstawicielami mieszkańców. Cel projektu to budowanie więzi lokalnych, sąsiedzkich kręgów wsparcia, niwelowanie poczucia osamotnienia i anonimowości.				
5. „Międzynarodowy Dzień Wolontariusza”	Inicjatorami projektu byli: Zespół ds. OSL i Klub Wolontariatu. Spotkanie miało uroczysty charakter i było okazją do podziękowania wolontariuszom i liderom społeczności lokalnej za ich dotychczasową pracę i zaangażowanie.	27 osób	MOPR	1.341,39	MOPR 1.341,39

IV. Podsumowanie i wnioski

Zagrożenie wykluczeniem społeczno – zawodowym jest szczególnie trudnym problemem, dotyczącym zwłaszcza pewnych środowisk, tj. osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, pozostających trwale w biedzie, osób uzależnionych czy wywodzących się ze środowisk, w których nastąpiła kumulacja niekorzystnych zjawisk społecznych. Głównym celem strategii rozwiązywania problemów społecznych jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu, któremu służyć ma stworzenie zintegrowanego, w miarę spójnego i skutecznego systemu wsparcia instytucjonalnego, gwarantującego zaspokajanie różnorodnych potrzeb i oczekiwań, uruchamianego w wypadku pojawienia się konkretnych problemów społecznych lub wówczas, gdy jednostka lub grupa znajdzie się w trudnej sytuacji życiowej, której przezwyciężenie wykracza poza jej własne środki, możliwości i uprawnienia. Wśród katalogu przyczyn, nierzadko będących powodem wykluczenia społecznego, nadal czołową pozycję zajmuje bezrobocie, sięgające w mieście Włocławek 16,4% w roku 2016. Spadek stopy bezrobocia w 2017 r. do 13,1% i tak prawie dwukrotnie przekracza stopę bezrobocia w skali kraju.

Warto dodać, że nawet pozostawanie w zatrudnieniu nie chroni przed ubóstwem czy biedą. Brak wystarczających środków finansowych powoduje, że wiele rodzin musi ograniczać zaspokajanie ważnych społecznie potrzeb, w tym także ochrony zdrowia czy potrzeb edukacyjnych. W szczególnie złej sytuacji znajdują się te rodziny, które zagrożone są wykluczeniem społecznym, przyczyniającym się do dezorganizacji społecznej, obniżania komfortu psychicznego związanego z brakiem poczucia stabilizacji i bezpieczeństwa.

Wielopłaszczyznowe podejście w określeniu potrzeb powinno w rezultacie zaowocować usamodzielnieniem się środowiska od konieczności pomocy z zewnątrz. Aby to osiągnąć należy szczególnie nacisk położyć na wdrożenie działań aktywizująco-wspierających zarówno jednostkę jak i jej środowisko. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku poprzez podejmowane działania stara się łagodzić sytuację osób i rodzin poprzez wdrażanie pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób i rodzin, pracy poprzez grupę, aktywizowania społeczności lokalnej, promowanie działalności wolontariatu oraz poprzez realizację projektów dofinansowywanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem jest pomoc oraz zapobieganie marginalizacji osób i rodzin, poprzez ich społeczne aktywizowanie, psychiczne wzmacnianie i mobilizowanie do podejmowania starań w celu poprawy swojej sytuacji.

Analizując realizowane w ramach Strategii działania, należy stwierdzić, że zorientowane były one głównie na rozszerzenie i pogłębienie oraz poprawę jakości form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną, oraz instytucjami działającymi w obszarze polityki społecznej. Analiza informacji przekazanych przez instytucje i organizacje zaangażowane w realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Włocławek, pozwala uznać, że miasto posiada duży potencjał podmiotów życia społecznego, które w optymalny sposób wykorzystują własne zasoby i możliwości materialne oraz personalne, niezbędne do rozwiązywania problemów społecznych i osiągnięcia celu strategicznego. Należy jednak wspomnieć o występujących brakach. Są nimi zakłady opiekuńczo – lecznicze, ośrodki wsparcia dla kobiet w ciąży i małoletnich matek oraz mieszkania chronione dla osób bezdomnych.

Istotną kwestią jest zagwarantowanie środków finansowych w budżecie miasta na wspieranie zadań realizowanych przez NGO, działających w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej, poprzez corocznie uchwalany „Program współpracy Gminy Miasta Włocławek z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”, zwiększyło kreatywność organizacji pozarządowych i stworzyło możliwość realizacji ciekawych projektów, we wszystkich obszarach wskazanych w Strategii. Należy podkreślić, że pełnoprawnym partnerem

w rozwiązywaniu kwestii społecznych i minimalizowaniu skutków wykluczenia społecznego są podmioty ekonomii społecznej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe i instytucje zajmujące się problemami społecznymi są siłą wrocławskiej ekonomii społecznej, która opiera się na lokalnym kapitale społecznym, istniejących powiązaniach, rozmaitych więziach sąsiedzkich, religijnych, wzajemnym zaufaniu osób do siebie i instytucji. Sprzyja to pobudzaniu kapitału ludzkiego, jego wzmocnieniu i wzbogacaniu, a także podjętym staraniom o to, aby z rynku, pozornie dostępnego dla wszystkich, nie wypadały osoby czy całe grupy, podlegając marginalizacji i wykluczeniu.

Zaprezentowane w niniejszym raporcie działania przyczyniają się do ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawy funkcjonowania społecznego uczestników projektów aktywizacyjnych, a także do zwiększania dostępu do usług społecznych. Przedstawione w niniejszym opracowaniu działania instytucji, organizacji i podmiotów ekonomii społecznej na rzecz mieszkańców Wrocławka, odegrały istotną rolę w integrowaniu społeczeństwa, realizowaniu programów opartych na spójności społecznej, możliwości wyrównywania szans uczestniczenia w rozmaitych formach życia społecznego.

Podsumowując realizację „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Wrocław na lata 2016 – 2020” w okresie 2016 - 2017 należy stwierdzić, iż podejmowane działania osiągnęły prognozowany skutek i nie tylko przyczyniły się do rozwoju społeczności lokalnej, podejmowania różnych inicjatyw społecznych, ale również wpłynęły na poprawę życia mieszkańców miasta. Świadczyć o tym może zmniejszająca się liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. Realizowane w ramach Strategii projekty i zadania, których ostatecznym celem jest powstanie silnych i zintegrowanych społeczności lokalnych, rozwój lokalnej solidarności i tworzenie więzów samopomocy, wzmocnienie integracji lokalnych grup obywatelskich, zaktywizowanie lokalnych instytucji samorządowych, budowanie tożsamości wspólnot lokalnych, zwiększyły aktywizację społeczności lokalnej.

Informacje zebrali i opracowali:
Specjaliści Sekcji Rozwoju
Społecznego i Sprawozdawczości
MOPR

Wykaz użytych skrótów :

ARR	- Agencja Rynku Rolnego,
BP	- Biblioteka Publiczna,
CEiK	- Centrum Edukacji i Kształcenia,
CIiPKZ	- Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,
CKUiZ	- Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego,
ChSCh	- Charytatywna Służba Chrześcijańska,
DPS	- dom pomocy społecznej,
EFS	- Europejski Fundusz Społeczny,
K-P UW	- Kujawsko – Pomorski Urząd Wojewódzki,
MCIZ	- Mobilne Centrum Informacji Zawodowej
MSiT	- Ministerstwo Sportu i Turystyki
MRPiPS	- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
NGO	- organizacje pozarządowe,
NZOZ	- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
OR	- Oddział Rejonowy,
OSL	- Organizowanie Społeczności Lokalnej,
OHP	- Ochotnicze Hufce Pracy,
PCK	- Polski Czerwony Krzyż ,
PFRON	- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
PKPS	- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
PSD	- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków,
PTOP	- Polskie Towarzystwo Opieki Paliatywnej,
PUP	- Powiatowy Urząd Pracy,
SOW	- Szkolny Ośrodek Wychowawczy Sióstr Orionistek,
SISE	- Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych,
ŚDS	- Środowiskowy Dom Samopomocy,
TPD	- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
UM	- Urząd Miasta Włocławek,
UM K-P	- Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego,
WCOPiW	- Włocławskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu,
WSN	- Włocławskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych,
ZAZ	- Zakład Aktywizacji Zawodowej,
ZHP	- Związek Harcerstwa Polskiego,
ZLP	- Zakład Lecznictwa Podstawowego,
ZS WSO	- Zespół Szkół Włocławskiego Stowarzyszenia Oświatowego „Cogito”,
KS	- Klub Sportowy,
RPO WK-P	- Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020,
POWER	- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020,
ZMN	- Związek Miast Nadwiślańskich w Toruniu,
CK Browar B	- Centrum Kultury Browar B,
KSW	- Kujawska Szkoła Wyższa we Włocławku,
WST	- Włocławskie Stowarzyszenie Trzeźwości Klub „Promień”